

DEL 1 AV 2

MØTEINNKALLING

Utvalg: KOMMUNESTYRE
Møtested: Kantina, Lavangen skole
Møtedato: 26.04.2018 **Tid:** 09:00

Eventuelt forfall meldes til tlf 77 17 66 10.
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Arkivkode	
6/18	17/71	033	REFERATSAKER KOMMUNESTYRET
7/18	17/44	144 G	SAMISK HELSEPLAN
8/18	08/436	V13	TILTAKSSTRATEGI FOR TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I LANDBRUKET (SMIL) FOR PERIODEN 2018 - 2021
9/18	08/894	026	ENDRING I SELSKAPSAVTALEN - ARKIV TROMS
10/18	12/123	C60	INVENTAR TIL BIBLIOTEKET - INNKJØP FINANSIERT AV BUNDET FOND
11/18	18/99	130	REGIONTILKNYTNING
12/18	17/56	U01	NÆRINGSVENNLIG REGION - VIDEREFØRING
13/18	10/656	C60	GODKJENNING AV REGIONAL BIBLIOTEKPLAN FOR TROMS 2016-2027

Tennevoll, 19.04.18

Bernhardt Halvorsen
ordfører

REFERATSAKER KOMMUNESTYRET

Saksbehandler: Evy Hansen
Arkivsaksnr.: 17/71

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
6/18 Kommunestyre

Møtedato
26.04.2018

Sakens dokumenter:

12/117-10 17.04.2018 ORDF//BKH K01

1162/18 **Klima og miljødep.**
KRAV OM ENDRING AV FORSKRIFT FOR MOTORFERDSEL I
UTMARK OG PÅ ISLAGTE VANN

11/468-23 17.04.2018 SEN//EBH S11

1156/18 **Småkraft AS**
MELDING OM POLITISK VEDTAK - KRAFTVERKSPROSJEKT
PLASSELVA -FORPROSJEKT, FØRSTE FASE

17/268-17 18.04.2018 SEN//EBH 056

1208/18 **Rådmannen**
MELDING OM POLITISK VEDTAK - UTSKIFTING AV IT-UTSTYR -
SØKNAD OM TILLEGGSBEVILLING

18/26-12 18.04.2018 SEN//EBH 614

1209/18
MELDING OM POLITISK VEDTAK - FLYTTING AV LEGEKONTORET
TIL TENNEVOLL - SØKNAD OM TILLEGGSBEVILGNING TIL
OMBYGGING AV... OG UTSTY

17/164-5 18.04.2018 SEN//EBH 612 &46

1207/18 **Teknisk etat**
MELDING OM POLITISK VEDTAK - KJØKKEN/SPISEROM
SERVICEBYGGET - RENOVERING SØKNAD OM
TILLEGGSBEVILLING

18.04.2018

Erling Hanssen
rådmann

Evy Hansen
førstesekretær

Rådmannens innstilling:

Ingen merknader til referatsakene. Referatsakene tas til orientering.

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

LAVANGER KOMMUNE LAVANGER SUOHKAN / Kommunestyret	
12/117-10	1162
17 APR. 2018	
Kol	
BKH	
Ref KST	

Lavangen kommune
Nessveien 7
9357 Tennevold

Deres ref
12/117-659/18

Vår ref
17/2213-

Dato
16. april 2018

Krav om endring av § 5 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Jeg viser til brev fra Lavangen kommune 2. mars 2018 vedlagt kommunestyrets vedtak fra 22. februar 2018. I vedtaket ber Lavangen kommune om at avstandskravet på 2,5 km fra hytte til brøytet bilvei i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag fjernes. I vedtaket skriver kommunen at dette vil gi nødvendig handlingsrom for kommunene til å benytte skjønn ut fra topografi, sårbarhet og naturbelastning i området fra før, fremfor å ha et absolutt krav på 2,5 km. Kommunene skriver at en slik endring vil være i tråd med regjeringens signaler om mer selvråderett til kommunene i denne typen saker.

For å bevare natur, miljø og friluftsliv er det et ønske om å begrense motorferdsel i utmark. Utgangspunktet etter motorferdselloven § 3 er derfor at motorferdsel i utmark er forbudt. Det finnes likevel noen unntak fra denne hovedregelen, og motorferdselsforskriften § 5 bokstav c er ett eksempel på det. Bestemmelsen ble innført for å dekke transportbehovet til avsidesliggende hytter der det ikke finnes tilfredsstillende mulighet til å leie transport. Grensen for hva som er ansett som avsidesliggende er i forskriften satt til 2,5 km.

Jeg vil presisere at det er rom for kommunen til å anvende skjønn når avstanden mellom brøytet bilvei og hytte skal fastsettes i det konkrete tilfellet. Dette fremkommer også av veiledningen til regelverket fra mitt departement og Miljødirektoratet. Selv om utgangspunktet er at avstanden måles i luftlinje, vil topografiske forhold som større innsjøer og bratte fjell påvirke den faktiske kjørelengden. Dette må det tas høyde for i fastsettelsen av avstanden på 2,5 km mellom hytte og brøytet bilvei for at avstandskravet ikke skal bli urimelig.

En avskaffelse av avstandskravet vil kunne medføre en vesentlig økning i motorisert ferdsel i norsk natur. Økningen vil eventuelt komme i områder hvor det er hytter, og som derfor må antas å være mye brukt i friluftslivssammenheng. For hytter som ligger nærmere enn 2,5 km fra vei, er man i dag henvist til å leie transport. Kravet om leiekjøring sikrer at kjøringen begrenses til et nødvendig minimum. Jeg mener det derfor ikke er hensiktsmessig eller ønskelig å oppheve avstandskravet i forskriften.

Jeg vil ellers opplyse om at et representantforslag om å fjerne avstandskravet på 2,5 km er til behandling i energi- og miljøkomiteen på Stortinget.

Med hilsen

Ola Elvestuen

LAVANGEN KOMMUNE
LOABÁGA SUOHKAN

Dato: 17.04.2018
Vår ref.: 11/468-1156/18
Deres ref.:
Arkivkode: S11
Saksbeh.: Evy Hansen, tlf.: 77176545
www.lavangen.kommune.no

Småkraft AS
Postboks 7050
5020 Bergen

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - KRAFTVERKSPROSJEKT PLASSELVA -
FORPROSJEKT, FØRSTE FASE**

Formannskapet behandlet saken i møte 19.03.2018 sak 26/18. Følgende vedtak ble fattet:

1. Det vises til tilbud om forprosjekt fra Småkraft AS, datert 08.02.18.
2. Tilbudet godkjennes.
3. Vedtaket er fattet med hjemmel i kommunelovens §13, pkt.1.

Med hilsen

LAVANGEN KOMMUNE
RÅDMANNEN
Evy Hansen
førstesekretær

Kopi til:
Teknisk etat

Rådmannen

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - UTSKIFTING AV IT-UTSTYR - SØKNAD
OM TILLEGGSBEVILLING**

Formannskapet behandlet saken i møte 16.04.2018 sak 41/18. Følgende vedtak ble fattet:

1. Det vises til vedtak i k.sak 27/17 skybasert IKT løsning - finansiering.
2. Administrasjonen gis anledning til å anskaffe nytt utstyr innenfor en ramme på kr. 110 000,- eks mva.
3. Utgiften dekkes ved bruk av midler fra disposisjonsfond.
4. Følgende budsjettregulering vedtas:

Budsjettpost	Tekst	Budsjett 2018	Merinnt./ mindre utgifter	Merutgifter/ mindreinntekt	Regulert budsjett
0.2002.190.120	Data - inventar	0		110 000	110 000
0.4291.190.120	Momsutgift	0		27 500	27 500
0.7291.190.841	Momsinntekt	0	27 500		-27 500
0.9400.190.120	Bruk av disp. fond	0	110 000		-110 000
Sum			137 500	137 500	

5. Vedtaket fattes med hjemmel i kommunelovens §13.

Med hilsen

LAVANGEN KOMMUNE
RÅDMANNEN
Evy Hansen
førstesekretær

Kopi til:
ALR

MELDING OM POLITISK VEDTAK - FLYTTING AV LEGEKONTORET TIL TENNEVOLL - SØKNAD OM TILLEGGSSBEVILGNING TIL OMBYGGING AV LOKALER SAMT NØDVENDIG INVENTAR OG UTSTY

Formannskapet behandlet saken i møte 16.04.2018 sak 42/18. Følgende vedtak ble fattet:

1. Det vises til tidligere vedtak om flytting av legekantoret til lokaler i helsesenteret på Tennevoll.
2. Lavangen kommunestyre bevilger kr. 455 000 til ombygging samt investering i nytt utstyr i forbindelse med flyttingen.
3. Beløpet dekkes ved bruk av disposisjonsfond.
4. Følgende budsjettregulering vedtas:
5. Vedtaket fattes med hjemmel i kommunelovens §13.

Budsjettpost	Tekst	Budsjett 2018	Merinnt./ mindre utgifter	Merutgifter/ mindreinntekt	Regulert budsjett
0.2300.311.241	Nyanlegg/ombygging (legekont.)	0		168 000	168 000
0.2000.311.241	Inventar og utstyr (legekont.)	0		170 000	170 000
0.4291.311.241	Momsutgift	0		84 000	84 000
0.7291.311.841	Momsinntekt	0	84 000		-84 000
0.9400.311.241	Bruk av disp. fond	0	227 000		-227 000
0.2300.721.222	Nyanlegg/ombygging (skolen)	0		102 000	102 000
0.2000.721.222	Inventar og utstyr (skolen)	0		15 000	15 000
0.4291.721.222	Momsutgift	0		29 000	29 000
0.7291.721.841	Momsinntekt	0	29 000		-29 000
0.9700.980.880	Overføring fra drift	0	228 000		-228 000
1.0100.102.120	Lønn fast stilling	745 094	185 000		560 094
1.0900.102.120	Pensjonsinnsk. KLP	133 602	32 000		101 602
1.0990.102.120	Arbeidsgiveravgift	44 814	11 000		33 814
1.5700.980.880	Overføring til investering	0		228 000	228 000
Sum			796 000	796 000	

Med hilsen

Evy Hansen
førstesekretær
Kopi til: ALR

Teknisk etat

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - KJØKKEN/SPISEROM SERVICEBYGGET -
RENOVERING SØKNAD OM TILLEGGSBEVILLING**

Formannskapet behandlet saken i møte 16.04.2018 sak 40/18. Følgende vedtak ble fattet:

1. Det vises til behandling av sak 49/17 i formannskapets møte 22. Juni 2017.
2. Kjøkkenet på spiserommet på servicebygget skiftes ut i tråd med anbefaling i saksfremlegget.
3. Det bevilges kr. 86 000,- til gjennomføringen av prosjektet.
4. Utgiften dekkes ved bruk av disposisjonsfond.
5. Følgende budsjettregulering vedtas:

Budsjettpost	Tekst	Budsjett 2018	Merinnt./ mindre utgifter	Merutgifter/ mindreinntekt	Regulert budsjett
1.2300.711.130	Vedlikehold av bygning	16 000		86 000	102 000
1.4290.711.130	Momskomp.utg. drift	33 500		21 500	55 000
1.7290.711.130	Momskomp.utg. drift	-33 500	21 500		-55 000
1.9400.711.130	Bruk av disp. fond	0	86 000		-86 000
Sum			107 500	107 500	

6. Vedtaket fattes med hjemmel i kommunelovens §13.

Med hilsen

LAVANGEN KOMMUNE
Evvy HANSEN
førstesekretær

Kopi til:
ALR

SAMISK HELSEPLAN

Saksbehandler: Elisabeth Tobiassen
Arkivsaksnr.: 17/44

Arkiv: 144 G

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
6/17	Samepolitisk utvalg	31.01.2017
20/17	Samepolitisk utvalg	17.11.2017
7/18	Kommunestyre	26.04.2018

Sakens dokumenter:

Forslag til samisk helseplan for Lavangen kommune - 2017-2021

Sakens fakta:

Samepolitisk utvalg vedtok i møte 31.01.2017, sak 6/17 flg.:

- 1. Arbeidet med Samisk helseplan for Lavangen kommune igangsettes. Det opprettes en referansegruppe for faglig oppfølging.*
- 2. Ferdig utarbeidet plan behandles politisk i Levekårsutvalget og deretter kommunestyret.*
- 3. Midler for gjennomføring av arbeidet med planen dekkes av fond.*

Arbeidet med plan har vært utført av ressurs fra PRO-avdelingen i Lavangen kommune i tett samarbeid med Ástávuona giellagoahtie.

Planen er ment å være et styringsverktøy for Lavangen kommune og planen har et langsiktig og overordnet perspektiv. Den skal sikre at kommunen oppfyller sin plikt etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Formålet med planen er at PRO-avdelingen skal være aktivt med å bidra for å utvikle og styrke samisk språk, kultur og levesett. Dette for å gi innbyggerne tilrettelagte tjenester som inneholder respekt, kvalitet og trygghet.

Tidshorisont for planen er fram til 2021 og det vil være naturlig at den rulleres i hver kommunestyreperiode. Planen vil etterhvert suppleres med årsplaner.

Formålet med med samisk helseplan er å sikre samiske brukere uavhengighet i forhold til vekslende personellsituasjon i f.eks. en avdeling.

Planen er utarbeidet gjennom arbeidsmøter, i fellesskap med Ástávuona giellagoahtie og med ledere i PRO-avdelingen.

For øvrig innhold i planen vises det til vedlagte utarbeidede forslag til samisk helseplan.

Planen er nå ferdig utarbeidet og legges fram for politisk behandling - først i Samepolitisk utvalg og deretter til Levekårsutvalget som faglig utvalg før endelig godkjenning i kommunestyret.

Rådmannens vurderinger:

09.11.2017

Erling Hanssen
rådmann

Elisabeth Tobiassen
konsulent

Samepolitisk utvalgs innstilling:

Samepolitisk utvalg tilrår at samisk helseplan for perioden 2017 - 2020 godkjennes.

Samisk helseplan

Lavangen kommune

Pleie- rehabilitering og omsorgsavdelingen (pro - avdelingen)
2017-2021

FORORD

Samisk helseplan er ment å være et styringsverktøy for Lavangen kommune. Planen har et langsiktig og overordnet perspektiv, og skal sikre at kommunen oppfyller sin plikt etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Målet med planen er at Pleie- rehabilitering og omsorgsavdelingen (Pro - avdelingen) skal være aktivt med å bidra for å utvikle og styrke samisk språk, kultur og levesett. Dette for å gi innbyggerne tilrettelagte tjenester, som inneholder verdiene respekt, kvalitet og trygghet.

Planen skal synliggjøre en langsiktig strategi for hvordan Pro - avdelingen hensiktsmessig kan benytte sine ressurser, og med det perspektiv, og ivareta den samiske befolkningen i kommunen.

Planen har en tidshorisont fram til 2021, og det vil være naturlig å rullere planen i hver kommunestyreperiode. Planen må suppleres med årsplaner, slik at tiltakene iverksettes under tiden planen gjelder.

Det er utarbeidet mål og strategier for planperioden. Oppfølging av planen skal inngå i en årlig tilstandsrapport felles for helse og omsorg.

Planen er utarbeidet gjennom arbeidsmøter, i fellesskap med Ástávuona Giellagoahtie (AG) og med ledere i Pro - avdelingen.

FORORD

Innhold

2.0 BAKGRUNN	4
2.1 LOVGRUNNLAG	4
2.2 UTFORDRINGSBILDET	4
2.3 TOLKETJENESTE.....	5
3.0 OVERORDNET MÅL	5
3.1 HOVEDMÅL	5
4.0 MÅLGRUPPER	6
4.1 Kommunens innbyggere:.....	6
4.2 Kommunens ansatte i Pro - avdelingen:.....	6
5.0 MÅL OG TILTAK FOR PLANPERIODEN 2017-2021.....	7
6.0 EVALUERING AV PLANEN	8
7.0 Sammendrag.....	8

2.0 BAKGRUNN

Lavangen kommune har ca 1100 innbyggere. I overkant av 20% av befolkningen i Lavangen kommune har samisk etnisk bakgrunn. Den største andelen av den samiske befolkningen er bosatt i bygdene Spansdalen og Fossbakken.

Det er fortsatt en del av befolkningen som snakker samisk i dagligtale. Dette gjelder både på Fossbakken og i Spansdalen.

De av befolkningen født før 1948- 1950, tilhørende bygda Spansdalen, har det til felles at de fleste har samisk som morsmål.

2.1 LOVGRUNNLAG

- Pasient- og brukerrettighetsloven.
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.
- I 1988 ble de samiske rettigheter tatt inn i Grunnloven. Rettighetene følger i dag av Grunnlovens § 108, hvor det heter at "Det pålegger Statens Myndigheter at legge Forholdene til Rette for at den samiske Folkegruppe kan sikre og utvikle sit Sprog, sin Kultur og sit Samfunsliv". Det første samerettsutvalget ble nedsatt i 1980.
- LOV 1987-06-12 nr 56: Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven). Sameloven trådte i kraft i 1989.

2.2 UTFORDRINGSBILDET

Kultur er bevegelig og dynamisk og i stadig endring og utvikling.

Samenes felles historie kan ha betydning for den enkeltes helse, og hvordan den enkelte opplever møter med helse- og omsorgstjenestene. Det er vanskelig på forhånd å si noe om hvilken betydning dette har i livet til den enkelte. Ved utformingen av tjenestetilbudet må samisk kultur og historie være faktorer som må tas særskilt hensyn til. Hvordan dette skal gjøres må vurderes individuelt.

I Lavangen har den samiske befolkningen vært en minoritet, og den offentlige fornukskningspolitikken og stigmatisering har satt spor.

I dag kan det være vanskelig å synliggjøre det særegne ved den samiske kulturen, tross at både kulturen og språket er levende.

Helsepersonell møter ikke en kultur som sådan, men en person som er preget av ulike kulturelle påvirkninger som uttrykkes individuelt. Selv om det er individuelle og lokale forskjeller, kan det likevel være mulig å si noe om de historiske, sosiale og kulturelle rammene som mange samer har levd sine liv innenfor. Det er av stor betydning at helse- og

omsorgspersonell har kunnskap om dette, for å kunne tilby samiske brukere likeverdige tjenester.

2.3 TOLKETJENESTE

Lik tilgang til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet forutsetter i mange tilfeller tilrettelagt informasjon og kommunikasjon ved hjelp av tolking. God kommunikasjon og gjensidig forståelse er grunnleggende i møtet mellom pasient og helsepersonell.

Samisk språkløst gir alle samisktalende rett til å bruke morsmålet i møte med offentlige helsetjenester. Dersom ikke etatene har samisktalende ansatte, må det anskaffes tolk.

Dette kan innebære at offentlig ansatte som ikke behersker samisk må bruke tolk. Tolketjenesten er en rettighet pasienten har, og som helsepersonell ikke kan velge å se bort fra selv om de opplever at kommunikasjonen går bra på norsk.

Helse- og omsorgspersonell har ansvar for eventuelt å bestille tolk med nødvendige kvalifikasjoner.

3.0 OVERORDNET MÅL

Generelle målsettinger er at Pro - avdelingen skal levere gode helse- og omsorgstjenester. Likeverdige tjenester til hele befolkningen er et uttalt mål for helse- og omsorgstjenesten. Dette innebærer at ansatte skal styrke den enkeltes verdighet, trygghet og selvstendighet.

Lavangen kommune er med i Forvaltningsområdet for samisk språk. Dette innebærer at det er tatt et aktivt valg i forhold til ivaretagelse av den samiske kulturen og det samiske språket.

Forvaltningsområdet består av kommuner der samisk og norsk er fullstendig likestilte språk i offentlig forvaltning. Innbyggerne i disse kommunene har rett til å bruke samisk i møte med offentlige etater.

3.1 HOVEDMÅL

- Hovedmålet er å øke kunnskapen om, og se behovet for å tilrettelegge tjenestetilbudene til den samiske befolkningen. Kunnskapsoverføringen bør foregå over tid og være en vedvarende prosess. Fagkunnskap må kombineres med språk- og kulturkunnskap.
- Samisk språk og kultur skal vektlegges innen helse- og omsorgssektoren og være implementert i Pro - avdelingen, og hos den enkelte tjenesteutøver.

- For å kunne ivareta et likeverdig tjenestetilbud til den samiske befolkning er det ikke nødvendigvis tilstrekkelig at enkeltpersoner behersker samisk språk eller kjenner til samisk kultur og historie. Det er nødvendig at hele institusjonen bærer preg av kunnskap og respekt for samiske forhold. Pro - avdelingen skal arbeide for å være en kulturbærer, og ta ansvar for å ta vare på lokale tradisjoner, språk og skikker.
- Helsepersonell som ikke behersker samisk må tilbys opplæring i samisk språk og kulturforståelse.
- Ansatte ved Pro - avdelingen skal ha kjennskap til dagligdagse ord som brukes for å dekke primærbehov.

4.0 MÅLGRUPPER

4.1 Kommunens innbyggere:

- beboere på Lavangsheimen
- brukere av hjemmetjenesten
- brukere av psykisk helsetjeneste
- pårørende

4.2 Kommunens ansatte i Pro - avdelingen:

- ledere
- fagarbeidere
- assistenter
- miljøterapeuter
- sykepleiere

5.0 MÅL OG TILTAK FOR PLANPERIODEN 2017-2021

MÅL	Tiltak	Fremdrifts- plan	Målgruppe	Ansvar
SPRÅK: Samisk språklige brukere av tjenesten skal kunne gjøre seg forstått på samisk Motivere ansatte til å bruke samisk språk.	Høyne språk - kompetansen, og gi permisjon med lønn, til ansatte som tar formelle kurs i samisk språk	2017- 2021 Årlig	Ansatte i Pro - avdelingen	Pro - avdelingen Språksenteret
	Helsepersonell som ikke behersker samisk tilbys opplæring i muntlig samisk språk med vekt på nøkkelsetninger knyttet til pleie og stell.	To ganger i plan-perioden	Ansatte i Pro - avdelingen	Pro - avdelingen Språksenteret
	Bruk av Tolketjeneste	Kontinuerlig	Helsepersonell Brukere	Pro - avdelingen
KULTUR: Ansatte i Pro-avdelingen skal ha grunnleggende kompetanse om samisk språk, kultur og identitet, samt bevisstgjøres på hva språk, kultur og identitet betyr for folks helse og sosiale forhold.	Kompetanseheving for ansatte i Pro - avdelingen om samisk kultur og historie. Innebærer refleksjon over egen praksis, kunnskap, egne holdninger og verdier, og hvordan disse kommer til uttrykk og får betydning i møtet med den samiske befolkningen.	2017-2021	Ansatte i Pro - avdelingen	Pro - avdelingen
SYNLIGGJØRING: Synliggjøre samisk språk, kultur og samfunnsliv i Pro - avdelingen.	Samisk skilting og utsmykning på Lavangsheimen. Giehkkangoahie (Samisk kjøkken) Samisk sanseshage	2017-2021	Beboere Kommunalt ansatte. Pårørende Besøkende	Pro - avdelingen Språksenteret

<p>REKRUTTERING:</p> <p>Rekruttering av fagutdannet personell med samisk språk- og kultur bakgrunn.</p>	<p>Vurdere stipendordning og lønnstilskudd.</p> <p>I utlysningstekst skal samisk kompetanse etterspørres og gis fortrinn ved ellers like kvalifikasjoner.</p>		<p>Sykepleiere</p> <p>Fagarbeidere</p> <p>Assistenter</p> <p>Miljøterapeuter</p>	<p>Rådmann</p>
--	---	--	--	----------------

6.0 EVALUERING AV PLANEN

Planen skal være til evaluering hvert 4. år. Pro - avdelingen har ansvaret for dette.

7.0 Sammendrag

Det kreves en stor satsing om Lavangen kommune skal lykkes i å gi samiske brukere og pasienter et tilbud i forhold til muligheten for å bruke samisk språk jfr. reglene i språkloven.

For å yte en helhetlig omsorgstjeneste er det nødvendig at helse- og omsorgspersonell har kunnskap om sosiale, historiske og lokale kulturelle faktorer som kan ha betydning i møtet med samiske pasienter/ brukere.

**TILTAKSSTRATEGI FOR TILSKUDD TIL SPESEILLE MILJØTILTAK I
LANDBRUKET (SMIL) FOR
PERIODEN 2018 - 2021**

Saksbehandler: Albert Pedersen
Arkivsaksnr.: 08/436

Arkiv: V13

Saksnr.: Utvalg
16/18 Planutvalg
8/18 Kommunestyre

Møtedato
17.04.2018
26.04.2018

Sakens dokumenter:

Høringsbrev m/Utkast til tiltaksstrategi datert 23.03.18
Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Sakens fakta:

Ordningen med tilskudd til spesielle miljøtiltak innen jordbruket ble innført i 2004. Dette som en del av Regjeringens mål om å overføre myndighet til lokalt plan. Lavangen kommune vedtok den gang strategier for bruk av midler. Strategiene er grunnlag for at kommunen tildeles virkemidler fra Fylkesmannen.

Gjeldende strategier må fornyes. Det er derfor utarbeidet et utkast til nye tiltaksstrategier. Disse er ute på høring, med høringsfrist 15.04.18.

Innspill som fremkommer innen høringsfristen vil bli vurdert og eventuelle nye innspill/endringer i strategiene vil i tilfelle bli fremlagt på møte.

Rådmannens vurderinger:

Rådmannen anbefaler at tiltaksstrategiene godkjennes slik utkastet foreligger, som Planutvalget's innstilling til Kommunestyret.

05.04.2018

Erling Hanssen
rådmann

Albert Pedersen
teknisk sjef

Planutvalgets innstilling:

Lavangen kommune vedtar "Tiltaksstrategi for tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) for perioden 2018 - 2021."

Høringsinnstanser

**HØRING - TILTAKSSTRATEGI FOR TILSKUDD TIL SPESEILLE MILJØTILTAK
I LANDBRUKET (SMIL) - LAVANGEN KOMMUNE**

Lavangen kommune har utarbeidet utkast til ny strategi for SMIL-midler.
Utkastet følger vedlagt.

Innspill til strategien sendes på e-post til: servicelav@lavangen.kommune.no
innen 15. april 2018.

Planen er at tiltaksstrategiene skal tas opp til politisk behandling i Planutvalget i møte 17.
april.

Spørsmål til høringsutkastet kan rettes til undertegnede.

Med hilsen

Albert Pedersen
teknisk sjef

Vedlegg: Høringsutkast; Tiltaksstrategi SMIL for perioden 2018-2021

Lavangen kommune

Tiltaksstrategi for tilskudd til spesielle
miljøtiltak i landbruket (SMIL)
for perioden 2018 - 2021

1. Kort om Lavangen kommune

Lavangen kommune er blitt karakterisert som Norges vakreste og stilleste fjord. Kommunen ligger sentralt i Indre Sør-Troms regionen. Fjorden er omgitt av høye og bratte fjell. I nord-vest strekker Reitetindene seg opp til over 1200 moh. Sentralt i kommunen ligger Spanstind som med sine 1456 moh er det høyeste fjellet i Sør-Troms.

Kommunikasjonsmessig ligger kommune gunstig til, med E6 sentralt gjennom kommunen og kort avstand til to sentrale flyplasser.

Lavangen beskrives i offentlige dokumenter som en nærings svak kommune. Dette betyr at kommunen har få og hovedsakelig små bedrifter.

Det har de siste årene vokst frem en ny generasjon næringslivsledere med gode ideer og stort pågangsmot. Dette har ført til at mange nye bedrifter har sett dagens lys.

Innen primærnæringene er det pr tiden 14 aktive bruk, disse driver hovedsakelig med sau. I tillegg drives det med reindrift i kommunen.

2. Bakgrunn

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Hovedmålet i regionalt miljøprogram for jordbruket i Troms er:
Å styrke miljøarbeidet i jordbruket og synliggjøre jordbrukets miljøinnsats i Troms.

Stortingsmelding 11 i 2016-2017 peker på at det er viktig å redusere klimagassutslippa fra bruk av husdyrgjødsel, og at de regionale miljøprogrammerna må prioritere slike tiltak. Regjeringa vil også innlemme klima som et hovedtema under forurensningsformålet i nasjonalt miljøprogram, og krever at dette gjenspeiles i de kommunale prioriteringene av SMIL-tiltak.

3. Organisering og prosess

Strategien er utforma med utgangspunkt i regionalt miljøprogram for Troms 2013 - 2016 (2018) i tillegg til de regionale miljøutfordringene som også er til stede i Lavangen.

Strategien skal sendes ut på høring til faglag og Fylkesmannen og senere vedtas i planutvalget før den presenteres til endelig godkjenning i kommunestyret.

4. Miljøutfordringer for jordbruket i kommunen

Den største miljøutfordringa er at biologisk og kulturhistorisk viktige kulturlandskap gror igjen. Naturbeitemark, slåttemark og beiteskoger går tapt når slått og beite opphører.

-Verdifulle kulturlandskap.

I naturbasen er det registrert to naturbeitemarker med nasjonal verdi A, det er Bakkemo og Å.

Utfordringa for kulturlandskapet generelt i kommunen er at vi mister viktige naturtyper på grunn av mindre slått og beite.

-Kulturminner.

Lavangen kommune har en egen kulturminneplan vedtatt i 2016. Av denne fremgår det at kommunen har mange viktige kulturminner. De viktigste materielle kulturminnene er omtalt i planen. Det er også gjennomført en prioritering av kulturminner i forhold til hvilke som ansees for å være viktigst. Planen vil være en viktig verktøy i forbindelse med vurderingen av søknader om SMIL midler.

Utfordringa er at mange kulturminner gror igjen og at gammel bebyggelse forfaller.

-Forurensing.

Det er ikke registrert områder der forurensing fra jordbruket utgjør noen større trussel mot vannkvaliteten.

Imidlertid bør to kartlagte vannregionområder ha fokus, det gjelder Myrelva og Spansdalselva midtre 2.

Det er uansett svært viktig å ta vare på næringsstoffene ved å redusere tap både til luft og vann.

Klimaendringene vil gi mer nedbør, og dette vil føre til at mer jord vil få dårlig dreneringstilstand og vil bidra til å øke avrenninga av næringsstoffer.

-Friluftsliv.

Mange steder går det merke turløyper gjennom jordbrukets kulturlandskap. Det er foretatt kartlegging av friluftsområdene i kommunen. Vi er ikke kjent med at det er problemer for allmenheten å få tilgang til disse områdene.

5. Prioriterte miljøtiltak for jordbruket i perioden

- Redusere næringstap til luft og vann, og redusere klimagassutslipp ved hjelp av hydrotekniske tiltak som f.eks. avskjæringsgrøfter, åpning av lukka bekker o.l.
- Særskilte miljøtiltak i driftsbygninger og driftsopplegg som kan inspirere andre i næringa til lignende tiltak.
- Økologiske rensertiltak, som f.eks. buffersoner mot vassdrag, og miljøplantinger.
- Ta vare på kulturminner og kulturmiljøer som en del av landbrukets kulturlandskap.
- Bevare og videreutvikle biologisk og kulturhistorisk verdifulle kulturlandskap.

6. Strategi for å oppnå målene

Det er viktig at kommunen mottar gode søknader for å kunne møte miljøutfordringene i tiltaksstrategien. Det skal vi få til ved å:

- Samarbeide med grunneiere, faglag, foreninger og næringsorganisasjoner i landbruket.
- Informere via kommunens nettside, facebookside, e-post og evt andre kanaler via nett.
- Få gode prosjekter fram i media.

7. Retningslinjer for prioritering mellom søknader

- Prosjekt med størst miljø- og verdiskapingspotensial prioriteres høyst.
- Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter som kan lede fram til større prosjekter prioriteres.
- Der søknadene ellers er gode, prioriteres tiltak som kan gi framtidig RMP-tilskudd foran andre tiltak.
- Der søknadene ellers er gode, prioriteres fellestiltak foran enkelttiltak.
- Prosjekter i tilknytning til miljøtiltak(forurensning) prioriteres foran andre tiltak.
- Søknadsfrist: 1. mai og 1. oktober

8. Tilskuddsordninger og tilskuddssatser

I SMIL-forskriften oppgis det hvilke tilskuddsordninger som inngår i SMIL-ordninga:

- Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingstiltak: inntil 100%
 - Formålet med slike prosjekter er å legge til rette for større helhetlige prosjekter over større områder.
- Tilskudd til kulturlandskapstiltak: inntil 70%, inntil 100% for særskilte tiltak for å bevare biologisk mangfold
 - Tiltak som ivaretar biologisk mangfold og gammel kulturmark, og som tilrettelegger for økt biologisk mangfold.
 - Tiltak som tilrettelegger for større tilgjengelighet og opplevelser i landskapet, og som holder verdifulle områder åpne.
 - Tiltak som ivaretar kulturminner og kulturmiljøer, inkludert verneverdige bygninger, gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting etter kulturminnefaglige retningslinjer.
- Tilskudd til forurensningstiltak: inntil 70%
 - Tiltak som reduserer risikoen for erosjon på jordbruksarealer og i vannløp.
 - Tiltak som reduserer avrenning av næringsstoffer fra jordbruksarealer.
 - Tiltak som reduserer forurensende utslipp fra jordbruket til luft og vann

Kommunen står fritt til å sette lavere tilskuddsprosent for de ulike tiltakene.

Utfyllende beskrivelse av tiltak står i rundskrivet til forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Disse ordningene kan også være aktuelle å søke på:

- Regionalt miljøtilskudd –
- Tilskudd til tiltak i beiteområder
- Tilskudd til drenering av jordbruksjord
- Støtteordninger gjennom Innovasjon Norge
- Støtteordninger gjennom Enova
- Tilskudd til samiske kulturminner
- Diverse tilskuddsordninger hos Riksantikvaren

Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Dato	FOR-2004-02-04-448
Departement	Landbruks- og matdepartementet
Publisert	I 2004 hefte 4
Ikrafttredelse	04.02.2004
Sist endret	FOR-2016-12-16-1660 fra 01.01.2017
Endrer	FOR-1999-12-27-1531, FOR-2000-03-07-213, FOR-1999-02-26-273
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18
Kunngjort	05.03.2004
Korttittel	Forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket

Hjemmel: Fastsatt av Landbruksdepartementet (nå Landbruks- og matdepartementet) 4. februar 2004 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18.

Endringer: Endret ved forskrifter 3 sep 2014 nr. 1144, 16 feb 2015 nr. 126, 17 feb 2015 nr. 132, 16 des 2016 nr. 1660.

§ 1. Formål

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for prosjekter/tiltak på landbrukseiendommer jf. jordloven § 12, samt i områder vernet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

0 Endret ved forskrift 17 feb 2015 nr. 132.

§ 3. Vilkår

Tilskudd kan innvilges til foretak der det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2 og § 3 eller § 4. Det må foreligge tillatelse fra landbrukseiendommens eier til gjennomføring av prosjekt eller tiltak som nevnt i denne forskriftens § 4 og § 5.

Det kan ikke innvilges tilskudd til prosjekt eller tiltak på landbrukseiendommer som eies og drives av stat, fylke eller kommune med mindre tiltaket er et fellestiltak der en eller flere tilskuddsberettigede landbrukseiendommer er med.

Søker må oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging. Det skal føres journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Søker må videre ha kart over jordbruksarealene

foretaket til enhver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.

Dersom arealene er leid bort må søker likevel kunne dokumentere at vilkårene i første og tredje ledd er oppfylt.

Det kan settes vilkår for innvilgning av tilskudd til det enkelte prosjekt og tiltak. Frist for gjennomføring av prosjekt etter § 4 og tiltak etter § 5 er 3 år fra hvert tilskudd ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

0 Endret ved forskrifter 16 feb 2015 nr. 126, 16 des 2016 nr. 1660 (i kraft 1 jan 2017).

§ 4. Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

Det kan innvilges tilskudd til prosjekter som leder fram til planer for konkrete tiltak som nevnt i § 5.

Tilskudd innvilges på grunnlag av godkjente kostnadsoverslag ved planlegging, organisering og prosjektarbeid.

Det ytes engangstilskudd med inntil 100% av godkjent kostnadsoverslag.

§ 5. Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak

Det kan innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet. Det kan også innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som bidrar til å hindre eller redusere forurensning eller risikoen for forurensning fra jordbruket.

Tilskudd innvilges på grunnlag av godkjente kostnadsoverslag for gjennomføring av tiltaket.

Det ytes engangstilskudd med inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag. For særskilte tiltak for å ivareta biologisk mangfold, kan det ytes tilskudd med inntil 100% av godkjent kostnadsoverslag.

§ 6. Søknad og dokumentasjon

Kommunen kan fastsette søknadsfrist.

Det skal benyttes søknadsskjema som er utarbeidet av Landbruksdirektoratet. Foretaket skal vedlegge en plan der miljøtiltaket beskrives og kartfestes, og der det redegjøres for målene med prosjektet eller tiltaket.

Når prosjektet eller tiltaket er gjennomført, skal det sendes inn dokumentasjon på at det er gjennomført i henhold til vilkår gitt i vedtaksbrev.

0 Endret ved forskrifter 3 sep 2014 nr. 1144, 16 feb 2015 nr. 126.

§ 7. Utbetaling

Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Minst 25% av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

§ 8. Administrasjon, klage og dispensasjon

Vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskriften fattes av kommunen.

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog med fylkesmannen og næringsorganisasjonene i jordbruket lokalt.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til fylkesmannen etter reglene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VI.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 16 feb 2015 nr. 126.

§ 9. Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen, Landbruksdirektoratet eller Riksrevisjonen finner nødvendig for å kunne kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er i tråd med forutsetningene.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kan foreta stedlig kontroll.

0 Endret ved forskrifter 3 sep 2014 nr. 1144, 16 feb 2015 nr. 126.

§ 10. Omgjøring, tilbakebetaling og motregning

Vedtak om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom det avdekkes forhold som er i strid med det som er forutsatt ved innvilgning av tilskuddet. Kravet kan motregnes i tilskudd som utspringer av mottakerens landbruksvirksomhet. Dersom tilbakebetaling ikke skjer innen den frist som blir gitt, kan det kreves forsinkelsesrenter i tillegg, jf. lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.v.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Fra samme dato oppheves forskrift 1. januar 2000 nr. 1531 om investeringsstøtte til miljøtiltak, forskrift 7. mars 2000 nr. 213 om tilskudd til miljørettet omlegging av kornområder og forskrift 26. februar 1999 nr. 273 om tilskudd til spesielle tiltak i landbrukets kulturlandskap med freda og verneverdige bygninger.

ENDRING I SELSKAPSAVTALEN - ARKIV TROMS

Saksbehandler: Erling Hanssen
Arkivsaksnr.: 08/894

Arkiv: 026

Saksnr.: Utvalg
36/18 Formannskap
9/18 Kommunestyre

Møtedato
16.04.2018
26.04.2018

Sakens dokumenter:

Henvendelse fra Arkiv Troms IKS

Sakens fakta:

Årsmøtet i representantskapet for Arkiv Troms som ble avviklet 27. april 2017 har gjort endringer i selskapsavtalen. Arkiv Troms er organisert som et IKS nor som fører til at samtlige eierkommuner må godkjenne de endringene i selskapsavtalen som er vedtatt av Årsmøtet i Representantskapet.

Endringen i selskapsavtalen for IKAT får tildels store konsekvenser for et flertall av de mindre kommunene. Den nye avtalen med en ny måte å beregne den enkelte kommunes utgift på fører til en utgiftsøkning for Lavangen kommune på kr. 71 092,- fra 2017 til 2018.

Den nye selskapsavtalen bygger på noen fordelingsprinsipper av utgifter mellom kommunene som absolutt ikke favoriserer de minste kommunene. I det nye opplegget fordeles 50 % av driftsutgiftene flatt på medlemskommunene mens resterende 50% fordeles etter eierandel.

Lavangen kommune har en eierandel på 1,08 % og betaler det samme som Troms Fylkeskommune som har en eierandel på 33,34 % i flat andel av utgiftene. Det samme gjelder for Lenvik kommune som har en eierandel på 11,77%. Dette rimer ikke i det hele tatt. Det nye beregningssystemet innebærer en klar subsidiering av de store kommunene i disfavør av de minste.

Samtlige kommuner er anmodet om å vedta den nye selskapsavtalen med ny beregningsmodell innen utgangen av 2017 slik a den kan gjelde fra 01.01.18.

Administrasjonen har over tids gjort forsøk på å påvirke den beslutningen som ble gjort av årsmøtet i representantskapet uten å lykkes. Dette er også årsaken til at denne saken ikke re presentert til politisk behandling innen utgangen av 2017.

Rådmannens vurderinger:

Det anbefales motvillig at den nye selskapsavtalen for Arkiv Troms godkjennes.

11.04.2018

Erling Hanssen
rådmann

Formannskapetets innstilling:

1. Det vises til henvendelse datert 20. september 2017 fra Arkiv Troms
2. Den nye selskapsavtalen for Arkiv Troms godkjennes.

Vår ref:
A 000 Sak 203/17

Deres ref.

Dato
20.09.17

 LAVANGEN KOMMUNE LOABÁGA SUOHKAN / Rádmannen			
Arkivsaknr	08/894-15	Løpnr	3427
21 SEPT. 2017			
Ark.kode P	026	Ark.kode S	
Saksbehandler	EHA	Kass.år	
Kopi til	GØJ		

Alle deltakere i Interkommunalt arkiv Troms IKS

NY VERSJON AV SELSKAPSAVTALENS § 5 TIL GODKJENNING

Som følge av vedtak på årsmøte i representantskapet 27.04.17, i sak 9/2017 økonomiplan 2018 – 2021, ble fordelingen av eierandeler i Interkommunalt arkiv Troms IKS endret. Dere ble informert om dette i e-post fra undertegnede 09.05.17, da godkjent referat og ny økonomiplan ble oversendt alle deltakere.

Vi er pliktige til å registrere alle endringer i eierstrukturen til Enhetsregisteret i Brønnøysund. Lov om interkommunale selskap krever at den nye fordelingen av eierandeler skal være godkjent av alle eiere gjennom vedtak i kommunestyret/fylkestinget. Vedlegg 1 viser dagens § 5 og den nye fordelingen som må godkjennes av dere.

Bakgrunn for endringen

Vedlegg 2 viser at endringene i økonomiplanen innebærer økte utgifter for de fleste deltakerne. Fra og med 1.1.2018 innføres en ny ordning for beregning av tilskudd til selskapet. Ny eierandel fastsettes etter folketall per 1.1.2017. Fylkeskommunens folketall skal være 20 % av folketallet i hele Troms fylke, og i tråd med den avtalen som ble gjort da de gikk inn i selskapet i 2011.

Den årlige budsjetterte sum vil fra 2018 bli hva det koster å drifte institusjonen med alle tjenester. En oversikt over tjenestene finner dere på våre nettsider www.arkivtroms.no. Grunnlaget for budsjettert sum i 2018 er summen av driftstilskuddet og depotavgiftene i 2017. Som følge av ny finansieringsordning faller alt av depotavgifter bort for selskapets eiere fra og med 1.1.2018, da inkluderes dette i driftstilskuddet. Til neste år vil dere få en faktura fra Arkiv Troms i stedet for de 6 dere får i dag.

Utgiftsøkningen, som vedlegget viser, skyldes en økning av husleien med kr. 100 000 per år de tre neste årene, utgifter til leie av tilleggslokaler for å kunne ta imot avleveringsklart materiale og opprettelse av en ny fast stilling som IT-konsulent/-rådgiver fra 1.1.2018.

Årsmøtet vedtok at halvdelen av summen fordeles flatt mellom eierne og halvdelen etter eierandel.

Tilskuddet fra selskapets deltakere skal reguleres årlig i samsvar med lønns- og prisstigningen. Man skal bruke den sats som regjeringen fastsetter for kommunenes budsjetter (kommunal deflator). Ved endringer i eierstrukturen (færre eller flere eiere) skal folketall og eierandel reguleres.

Forandringer i kommunestrukturen i Troms vil i løpet av de neste fire årene endre selskapets økonomiske grunnlag. Selskapets økonomi og drift må kontinuerlig tilpasses dette. Den nye måten å beregne driftstilskuddet på er både enklere å administrere og mer fleksibel i forhold til endringene som kommer.

For de fleste av deltakere vil altså prisen øke, men omleggingen vil gi et bedre tjenestetilbud, og større forutsigbarhet i forhold til kommunenes budsjettering av utgiftene på arkivsidene.

Eiermøte

Spørsmålet om hvordan driftstilskuddet skal beregnes etter 2018 vil bli tatt opp som egen sak på et planlagt eiermøtet i Arkiv Troms. Møtet arrangeres i Statsarkivet i Tromsø, torsdag 5. oktober, kl. 11 – 14. Det er i alles interesse at metoden for beregning av eiertilskudd blir så rettferdig som mulig. Vi håper derfor at så mange som mulig vil komme på møtet.

Frist for melding om vedtak

Vi håper dere kan ta opp saken om godkjenning av ny § 5 i selskapsavtalen til behandling så snart som mulig, og senest innen slutten av november. Da vil den nye eierandelfordelingen kunne bli registrert i Brønnøysund når den trer i kraft 1.1.2018.

Ved eventuelle spørsmål står undertegnede til rådighet på telefon og e-post.

Med vennlig hilsen

Arkiv Troms

Hilde Elvine Bjørnå
arkivsjeff

2 vedlegg

GODKJENNING AV SELSKAPSAVTALENS § 5

Dagens § 5 lyder som følger:

§ 5 Innskuddsplikt og eierandel

Deltakerne betaler årlig inn tilskudd til drift av selskapet i samsvar med vedtak gjort i representantskapet. Grunnlaget for utregning av driftstilskuddet skal være folketall og en fordelingsnøkkel som fastlegges av representantskapet. For deltakere som ikke kan legge folketall til grunn, og for nye deltakere, skal innskuddet fastsettes av representantskapet. Deltakerne har følgende eierandeler i selskapet:

Deltaker	Folketall 1.1.2014	Innskudd 2016	Eierandel i %
Balsfjord kommune	5 593	135 081	5,2
Bardu kommune	3 985	107 745	4,2
Berg kommune	918	55 606	2,2
Dyrøy kommune	1 171	59 907	2,4
Gáivuona suohkan Kåfjord kommune	2 221	77 757	3,0
Gratangen kommune	1 135	59 295	2,3
Ibestad kommune	1 436	64 412	2,5
Karlsøy kommune	2 334	79 678	3,1
Kvæfjord kommune	3 107	92 819	3,6
Kvænangen kommune	1 234	60 978	2,4
Lavangen kommune	1 014	57 238	2,2
Lenvik kommune	11 557	236 469	9,0
Lyngen kommune	2 992	90 864	3,6
Målselv kommune	6 634	152 778	5,9
Nordreisa kommune	4 854	122 518	4,7
Salangen kommune	2 223	77 791	3,0
Skjervøy kommune	2 881	88 977	3,5
Skånland kommune	2 951	90 167	3,5
Storfjord kommune	1 941	72 997	2,8
Sørreisa kommune	3 450	98 650	3,8
Torsken kommune	878	54 926	2,1
Tranøy kommune	1 510	65 670	2,6
Troms fylkeskommune	162 050	590 970	22,4
Sum		2 593 293	100 %

Eierandelen skal justeres hvert fjerde år på grunnlag av samlet innbetalt tilskudd, og ved eventuelle inn- og utmeldinger.

Ny § 5 lyder som følger:

§ 5 Innskuddsplikt og eierandel

Deltakerne betaler årlig inn tilskudd til drift av selskapet i samsvar med vedtak gjort i representantskapet. Grunnlaget for utregning av driftstilskuddet skal være folketall og en fordelingsnøkkel som fastlegges av representantskapet. For deltakere som ikke kan legge folketall til grunn, og for nye deltakere, skal innskuddet fastsettes av representantskapet.

Deltakerne har følgende eierandeler i selskapet:

Deltaker	Folketall 1.1.2017	Innskudd 2018	Eierandel i %
Balsfjord kommune	5 685	331 990	5,72
Bardu kommune	3 994	275 932	4,02
Berg kommune	914	173 708	0,92
Dyrøy kommune	1 138	181 293	1,15
Gáivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivounon komuuni	2 132	214 268	2,15
Gratangen kommune	1 121	180 633	1,13
Ibestad kommune	1 394	189 536	1,40
Karlsøy kommune	2 273	218 884	2,29
Kvæfjord kommune	2 983	242 297	3,00
Kvænangen kommune	1 233	184 260	1,24
Lavangen kommune Loabága suohkan	1 076	178 984	1,08
Lenvik kommune	11 697	531 490	11,77
Lyngen kommune	2 876	238 670	2,89
Målselv kommune	6 781	368 262	6,82
Nordreisa kommune	4 919	306 599	4,95
Salangen kommune	2 220	216 906	2,23
Skjervøy kommune	2 912	239 989	2,93
Skånland kommune	3 048	244 605	3,07
Storfjord kommune Omasvuona suohkan Omasvuonon kunta	1 890	206 024	1,90
Sørreisa kommune	3 496	259 444	3,52
Torsken kommune	921	174 038	0,93
Tranøy kommune	1 540	194 483	1,55
Troms fylkeskommune (20 % av 165 632)	33 126	1 242 768	33,34
Sum		6 595 061	100 %

Eierandelen skal justeres hvert fjerde år på grunnlag av samlet innbetalt tilskudd, og ved eventuelle inn- og utmeldinger.

VEDLEGG 2

Eiertilskudd til Arkiv Troms 2018 flatt og etter eierandel

Deltaker	Eierandel pr 1.1.2018	Drift & depot 2017	50 % flatt fordelt	50 % etter eierandel	Sum drift/depot/IT-stilling	Endring av tilskuddet
Balsfjord kommune	5,72	287 420	143 371	188 619	331 990	44 570
Bardu kommune	4,02	157 264	143 371	132 561	275 932	118 668
Berø kommune	0,92	117 918	143 371	30 337	173 708	55 790
Dyrøy kommune	1,15	188 476	143 371	37 922	181 293	7 183
Gáivuona suohkan	2,15	146 538	143 371	70 897	214 268	67 730
Gratangen kommune	1,13	120 326	143 371	37 262	180 633	60 307
Ibestad kommune	1,40	145 274	143 371	46 165	189 536	44 262
Karlsøy kommune	2,29	242 406	143 371	75 513	218 884	23 522
Kvæfjord kommune	3,00	196 415	143 371	98 926	242 297	45 881
Kvænangen kommune	1,24	118 788	143 371	40 889	184 260	65 473
Lavangen kommune	1,08	107 893	143 371	35 613	178 984	71 092
Levåk kommune	11,77	402 363	143 371	388 119	531 490	129 128
Lyngen kommune	2,89	266 529	143 371	95 299	238 670	27 860
Målselv kommune	6,82	266 554	143 371	224 892	368 262	101 709
Nordreisa kommune	4,95	210 646	143 371	163 228	306 599	95 952
Salangen kommune	2,23	153 312	143 371	73 535	216 906	63 594
Skjervøy kommune	2,93	152 897	143 371	96 618	239 989	87 092
Skånland kommune	3,07	173 081	143 371	101 234	244 605	71 524
Storfjord kommune	1,90	125 987	143 371	62 653	206 024	80 037
Sørreisa kommune	3,52	218 462	143 371	116 073	259 444	40 982
Torsken kommune	0,93	149 088	143 371	30 667	174 038	24 950
Tranøy kommune	1,55	191 428	143 371	51 112	194 483	3 055
Troms fylkeskommune	33,34	1 085 387	143 371	1 099 397	1 242 768	157 380
Til sammen	100 %	5 224 450	3 297 531	3 297 531	6 595 061	1 487 741

Sorte tall = økning

Røde tall = minskning

Økningen skal dekke økt husleie, tilleggsmagasin og ny IT-stilling

ARKIV TROMS

INVENTAR TIL BIBLIOTEKET - INNKJØP FINANSIERT AV BUNDET FOND

Saksbehandler: Anne Strømmesen

Arkivsaksnr.: 12/123

Arkiv: C60

Saksnr.: Utvalg

37/18 Formannskap

10/18 Kommunestyre

Møtedato

16.04.2018

26.04.2018

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Kombinasjonsbiblioteket brukes som grupperom og vi må lage en bedre løsning slik at elevgrupper kan sitte noe skjermet fra øvrig aktivitet i rommet. Innkjøp av 2 fleksible lydabsorberende gulvskjermer er nødvendig. I tillegg planlegger vi innkjøp av 2 små enkle mobile PCbord.

Rådmannens vurderinger:

Etter renovering av biblioteketrommet i 2014/2015 ble ubrukte midler kr 26 000,- satt på bundet fond. Det er nå behov for innkjøp av noe inventar for å gjøre rommet bedre egnet som grupperom for skolen. Inventarmidler finnes ikke i budsjettet for 2018, og finansiering gjøres ved bruk av bundet fond.

Saken legges fram med forslag til vedtak.

06.04.2018

Erling Hanssen
rådmann

Anne Strømmesen
biblioteksjef/rådgiver

Formannskapetets innstilling:

1. Lavangen bibliotek kjøper inn inventar som finansieres ved bruk av bundet fond.
2. Flg. budsjettregulering vedtas:

Budsjettpost	Tekst	Budsjett 2018	Merinnt./ mindre utgifter	Merutgifter/ mindreinntekt	Regulert budsjett
1.2000.511.370	Inventar/utstyr	0		26 000	26 000
1.4291.511.370	Momsutgift	0		6 500	6 500
1.7291.511.370	Momsinntekt	0	6 500		-6 500
1.9500.511.370	Bruk av bundne fond	0	26 000		-26 000
Sum		0	32 500	32 500	0

REGIONTILKNYTNING

Saksbehandler: Erling Hanssen
Arkivsaksnr.: 18/99

Arkiv: 130

Saksnr.: Utvalg
38/18 Formannskap
11/18 Kommunestyre

Møtedato
16.04.2018
26.04.2018

Sakens dokumenter:

Sakens fakta:

Lavangen er sammen med kommunene Kvæfjord, Harstad, Skånland, Ibestad, Gratangen og Salangen en del av Sør - Troms regionen. Tilknytningen til denne regionen har vart i fra 2005. Før dette var Lavangen en del av Indre Sør-Troms regionen som bestod av kommunene Dyrøy, Bardu, Salangen, Lavangen og Gratangen.

Oppløsningsen av Indre Sør-Troms regionen kom som en følge av at kommunene Dyrøy og Bardu valgte å gå ut og knytte seg opp mot Midt Troms.

Sentrale myndigheter har for noen år siden tatt initiativet til en prosess som har bidratt til at mange kart må tegnes om. Fra 2020 vil det kommune kartet vi kjenner i dag være betydelig endret. Senja kommunene forsvinner og blir en del av Lenvik kommune. Rundt Harstad er det også forventet at det vil skje betydelige endringer. Det er også vedtatt at Finnmark og Troms Fylker skal slå seg sammen til ett.

Endring i grensene og etableringen av nye kommuner har også ført til en diskusjon i forhold til hvordan grensene mellom de ulike regionene skal være, og hvem som ønsker å være med hvor.

Det er sannsynlig at Sør Troms regionen bli utvidet med Ballangen og Narvik kommune. I den andre enden av denne regionen har Salangen vært i kontakt med Midt Troms Regionen for å få informasjon om hva de kan forvente seg etter en eventuell overgang fra Sør Troms.

Den politiske ledelsen i Lavangen har også signalisert at det kan være fornuftig å gjøre en vurdering av egen tilknytning til region. Det er naturlig at man i forbindelse med en slik vurdering diskuterer følgende:

- Skal Lavangen kommune fortsatt være en del av Sør Troms regionen
- Hvilke fordeler eller ulemper ser man for seg ved et fortsatt samarbeid med et styrket Sør Troms som også inkluderer Narvik og Ballangen
- Hvilke styrker og eventuelle svakheter vil en endret regiontilknytning
- Endrede reiseavstander til nærliggende sentra som en følge av nye kommunikasjonsløsninger

Lavangen kommune er knyttet opp til mange interkommunale samarbeidsavtaler som vi er avhengige av for å kunne levere fullgode tjenester. Tenker i denne sammenhengen primært på de fem samarbeidene som har eksistert siden 2008 og som omtales som K4 samarbeidet. Dette samarbeidet er mellom kommunene Salangen, Lavangen og Gratangen. I tillegg kommer legevaktsamarbeidet med tilhørende tjenester som er et samarbeid mellom Lavangen, Salangen, Ibestad, Bardu og Målselv. Det er viktig at en eventuell endring av regiontilknytning ikke rokker ved sentrale etablerte samarbeidsløsninger.

Dersom man tenker at en naturlig region også inneholder et arbeidsmarked hvor det foregår både inn og utpendling så viser statistisk materiale at den største pendlingsaktiviteten er mot kommunene Salangen og Bardu. Det er i tillegg en del pendlingsaktivitet sørover mot Narvik kommune, nærmere bestemt til Bjerkvik.

En eventuell endret regiontilknytning er en stor og viktig beslutning som må komme etter en bred diskusjon.

Rådmannens vurderinger:

09.04.2018

Erling Hanssen
rådmann

Ørjan Skavholm
Assistent

Formannskapetets innstilling:

Lavangen kommune ønsker ikke i påvente av resultatet i forhandlingene mellom Ofoten og Sør-Troms å ta stilling til annen regionstilknytning pr. dato.

Feil retning, indre Sør-Troms!

De tre kommunene i indre Sør-Troms kaster kortene og oppløser sin egen mini-region. Nå trekker de mot Harstad. Det er feil retning!

LEDER

PUBLISERT:
12 FEBRUAR 2005 01:42

SIST OPPDATERT:
03 SEPTEMBER 2012 23:07

Av **Steinulf Henriksen**

Det kom som en overraskelse at kommunene Salangen, Lavangen og Gratangen allerede nå gir opp å leve videre som egen region i Indre Sør-Troms. Etter at Bardu og Dyrøy trakk seg ut av samarbeidet og "meldte overgang" til Midt-Troms har det imidlertid vært åpenbart at regionen ville bli en politisk miniputt som neppe kunne overleve på lang sikt. Men at regionen allerede til sommeren kan være historie er oppsiktsvekkende.

ANNONSØRINNHOLD

ANNONSØRINNHOLD FRA SPAREBANK 1 NORD-NORGE

Er 2018 det vanskeligste året for bilbytte noensinne? Dette bør du tenke på.

store muligheter innen næringssamarbeid og nærmere kontakt med høyskolemiljøene. De tre ordførerne som nå snur ryggen til Midt-Troms i regionsamarbeidet mener det er mer naturlig og i pakt med gamle tradisjoner at man retter blikket sørover.

Dessverre har et samarbeid med Midt-Troms aldri vært diskutert som et reelt alternativ for de tre kommunene i indre Sør-Troms. Rent geografisk ville det vært mest naturlig. De tre ligger avstandsmessig nærmere Midt-Troms, kommunikasjonene er enklere — og både næringsmessig og kulturelt er indre Sør-Troms mer innvevd i Midt-Troms enn i Harstad-regionen.

Spesielt nært knyttet er de tre kommunene til Bardu og Dyrøy. Nå vil det oppstå unaturlige skillelinjer, selv om indre Sør-Troms selvsagt på mange områder fortsatt vil ha tette relasjoner til Midt-Troms.

I Midt-Troms er det mange som ønsker de tre kommunene med på det politiske laget. Først og fremst fordi det vil gi en enda mer slagkraftig region midt i fylket, som vil være bedre rustet til å ta opp kampen med byene Harstad og Tromsø om statlige og fylkeskommunale goder og offentlige etableringer.

Ser du på kartet over Troms og kjenner avstandene, hersker det ingen tvil om at det naturlige er at disse to regionene smelter sammen.

Si din mening: Du er hjertelig velkommen til å kommentere denne artikkelen (stengt mellom midnatt og kl. 06:00). Du må være innlogget på Facebook for å kunne kommentere. Upassende og injurierende innlegg vil bli slettet! Hele debatter kan også bli fjernet uten forvarsel.

0 kommentarer

Sorter etter Nyste

Legg til en kommentar ...

[Varsle om upassende innlegg her.](#)

Programtillegg for Facebook-kommentarer

LEDER

«Press og gråsoner i kommune-Norge»

«Streik vil ramme Midt-Troms tungt»

«Ny hverdag med nye hurtigruter»

ANNONSØRRINNHold

<https://www.follebladet.no/meninger/leder/article14379.ece>

[Startsiden](#) > [Artikkel](#)

Kommunestyret godkjente vedtektene til Midt-Troms regionen

Kommunestyret behandlet i sitt møte tirsdag 05.10 regionspørsmålet.

Dyrøy kommunestyre gjorde et vedtak i fire punkter. Bortsett fra å godkjenne vedtektene, tiltrådte også Dyrøy kommune de organer som er opprettet i Midt-Troms. Dette består først og fremst av tre organ:

Midt-Troms Tinget, der ordfører, varaordfører og Lisbeth Hind Tobiassen (formannskapet) er medlemmer. Tobiassen ble valgt i møtet.

I selve Regionrådet er ordfører medlem, mens rådmannen har møte og talerett.

Midt-Troms regionen har også et Administrativt råd, der rådmennene er medlemmer.

Dyrøy kommune har forpliktet seg økonomisk til Indre-Sør Troms regionen ut 2004, og bidrar ikke økonomisk til Midt-Troms før 2005.

Regionrådssekretæren i Midt-Troms, Kåre Rasmussen, deltok på møtet.

07-10-2004 [Rune S. Opstad](#)

Oppdatert: 07-10-2004

Ansvarlig redaktør: [Tore Uthaug](#)

Dyrøy kommune, Dyrøytunet 1, 9311
Brøstadbotn, Org.nr.: 864994032

Utviklet av [CustomPublish AS](#)

Vi bruker informasjonskapsler (cookies) slik at vi kan yte deg bedre service. Du kan også [lese mer om vår bruk av informasjonskapsler](#).

NÆRINGSVENNLIG REGION - VIDEREFØRING

Saksbehandler: Erling Hanssen

Arkivsaksnr.: 17/56

Arkiv: U01

Saksnr.: Utvalg

39/18 Formannskap

12/18 Kommunestyre

Møtedato

16.04.2018

26.04.2018

Sakens dokumenter:

Sluttrapport fra forstudie om NVR i Sør-Troms, 23.06.2017

Sluttdokumentasjon fra forprosjekt om Næringsvennlig region

Prosjektplan for pilotprosjekt for nærings samarbeid

Utkast til Samarbeidsavtale vedrørende næringsutvikling mellom Bardu kommune, Gratangen kommune, Lavangen kommune og Salangen kommune.

Sakens fakta:

Kommunestyret behandlet sak om revidert prosjektplan for forprosjekt Næringsvennlig region i kommunestyret den 14.12.2017 sak nr 54/17 og fattet slikt vedtak:

Kommunestyret godkjenner at forprosjektet gjennomføres etter et forenklet konsept med kortere tidsramme og at det forutsettes full deltagelse fra 4 kommuner i henhold til revidert prosjektplan.

Kommunene Bardu, Lavangen og Salangen fattet tilsvarende vedtak. Forprosjektet ble satt i gang og gjennomført i hht. framdriftsplan. Utkast til prosjektplan med samarbeidsavtale mellom deltagerkommunene for et pilotprosjekt om nærings samarbeid ble lagt fram medio mars. Utredningen av forprosjektet har vært organisert slik:

Prosjekteier: Samarbeidskommunene Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen.

Prosjektansvarlig: Ole Kr. Severinsen

Styringsgruppe:

Eva Ottesen (leder), ordfører Gratangen kommune

Ole Kristian Severinsen (prosjektansvarlig), rådmann Gratangen kommune

Torleif Heimdal, ordfører Bardu kommune

Bernhardt Halvorsen, ordfører Lavangen kommune

Sigrun Wiggen Prestbakmo, ordfører Salangen kommune

Prosjektleder: Proneo AS

Prosjektgruppe: Næringsmedarbeiderne i de 4 kommunene.

Underveis i utredningen har det vært avholdt ett møte i styringsgruppa forsterket med næringsmedarbeiderne/prosjektgruppa. Det har vært to arbeidsmøter i tillegg med prosjektgruppa. I det siste arbeidsmøtet var også flere næringsaktører i med etter særskilt invitasjon. Prosjektgruppa har gjennomført flere møter helt siden prosjektet ble initiert i februar 2016 frem til oppstart av forstudiet og frem til i dag.

Dokumentene ble sendt ut til styringsgruppa, prosjektgruppa og rådmennene for kommentar.

Det har under gjennomførings av forprosjektet kommet til uttrykk forventninger om en rask behandling av saken. Styringsgruppa har antydnet at saken burde kunne behandles i løpet av våren 2018. Etter det vi forstår er det mulig å gjennomføre et slikt løp mht. kommunestyrene:

Gratangen og Lavangen kommunestyre 26.04.2018

Bardu 16.05.

Salangen 11.06.

Om pilotprosjektet

Det er foreslått et pilotprosjekt over to år, fra april 2018 til mars 2020. Prosjektet vil organiseres som 1+1 år med et beslutningspunkt etter ett år der kommunene må evaluere ordningen og beslutte videreføring til år 2.

Pilotprosjektet bygger på en forpliktende samarbeidsavtale mellom kommunene. Denne samarbeidsavtalen er et vedlegg til prosjektplanen.

Kommunene forplikter seg til å stille sine næringsmedarbeidere til disposisjon for oppgaver i hele regionen. Næringsmedarbeiderne får selv ansvar for å regulere timebruken i prosjektet opp mot timebruken med oppgaver i egne kommuner, men foreslått ramme på timebruk i prosjektet er 330 timer (tilsvarende 0,2 årsverk) per kommune. For å lette det praktiske arbeidet, skal det etableres enkle timeføringsrutiner som sikrer oversikt og transparens i prosjektet. Konkrete arbeidsoppgaver og ansvarsfordeling defineres tidlig i pilotprosjektet. Dette gjelder også førstelinjetjenesten som felles regional løsning, som skal vurderes tatt inn i samarbeidet i løpet av pilotprosjektet..

Det skal legges opp til at næringsmedarbeiderne skal ha fysisk tilstedeværelse i sine respektive kommuner som i dag, men at de må gis frihet til fysisk å kunne jobbe sammen når dette er naturlig for å kunne hente ut synergier av samarbeidet. Kommunene forplikter seg til å stille kontor, møterom osv. til disposisjon for prosjektet uten å fakturere prosjektet for kostnadene ved dette. Som minimum skal det være tilgjengelig to kontorplasser til prosjektet

I pilotprosjektet har Astafjord Utvikling AS, fått ansvaret for å ta den koordinerende rollen i prosjektet og dermed fungere som prosjektleder. Dette ble besluttet av en enstemmig styringsgruppe i forprosjektet i møte den 7. februar 2017.

De kommunale næringsfondene tas ikke inn som en del av prosjektet, kommunene beholder ansvaret for disse hver for seg.

Økonomi og ressurser

I sum vil hver kommune forplikte seg til å levere

330 timer arbeid i prosjektet, enten via ansettelse eller eksisterende avtaler

55 000,- i direkte kostnader, der 15 000,- går til innkjøp av prosjektledelse og 40 000,- til fellestiltak i prosjektet.

Prosjektet vil ikke søke finansiering fra Innovasjon Norge og/eller Troms fylkeskommune. Det forventes at prosjektet vil bidra til å dra i gang fellesprosjekter og tiltak som vil søke finansiering fra en eller flere av disse finansieringskildene, samt andre relevante kilder som Forskningsrådet m.m.

Organisering

Prosjekteier er deltagerkommunene. Prosjektansvarlig velges av og blant rådmennene i deltagerkommunene. Prosjektleder er Astafjord utvikling AS. Styringsgruppa består av ordførerne i deltagerkommunene.

Framdrift

Det er foreslått at pilotprosjektet gjennomføres i perioden april 2018 til april 2020. Det skal forutsettes en milepæl etter ett år med beslutningspunkt om videreføring i år 2.

Vurdering

Rådmannen ser at prosjektet representerer en spennende tilnærming til en bedre og mer målrettet bruk av den samlede kompetansen innen næringsutvikling og -rådgivning i regionen. Økt samhandling vil dessuten kunne gi både kreativitet samt tilgang til bredere og mer sammensatt kompetanse.

Etter at prosjektet ble initiert i februar 2016 ble det først gjennomført en forstudie. I forstudiet ble det i tillegg til spørreundersøkelse gjennomført intervjuer med politisk og administrativ ledelse samt et utvalg næringslivsrepresentanter. I tillegg har næringssamarbeidet mellom de fire kommunene har vært politisk behandlet av den enkelte kommunen to ganger. Rådmannen oppfatter det imidlertid slik at pilotprosjektet har bred støtte blant næringsmedarbeiderne og ute hos næringsaktørene. Det var også klart positiv oppslutning om forslaget i styringsgruppa sitt møte 07.02.2018.

Deltagerkommunene vil i varierende grad ha egen næringsrådgiverkompetanse og -kapasitet i tillegg til pilotprosjektet. Det er derfor viktig at det brukes tid i starten til å meisle ut et konkret konsept for arbeidsdeling mellom kommunen og pilotprosjektet.

Det er inngangsbillett til pilotprosjektet på kr 55.000 til dekning av felleskostnader og Astafjord utvikling AS sine kostnader til prosjektledelse. Rådmannen mener at det er krevende å drive et slikt samarbeidsprosjekt og er enig i at det avsettes ressurser til en prosjektledelse som kan gi samarbeidet retning og innhold. Astafjord utvikling AS har lang erfaring fra næringsutvikling og -rådgivning og vil sannsynligvis gjøre en god jobb her.

Rådmannens vurderinger:

Rådmannen tilrår at kommunestyret godkjenner prosjektplan og samarbeidsavtale utarbeidet i regi av forprosjekt Næringsvennlig region, datert mars 2018. Kommunen stiller til disposisjon ressurser i det omfang samarbeidsavtalen beskriver.

Prosjektet er anbefalt satt i gang i april 2018. Dette er selvfølgelig vanskelig å få til med utgangspunkt i de møteplanene vi kjenner til. Rådmannen anbefaler derfor at pilotprosjektet settes i gang 01.07.2018 eller så snart det er praktisk mulig.

Prosjektansvarlig utpekes av og blant rådmennene i deltagerkommunene så snart det er praktisk mulig.

Det forutsettes likelydende vedtak i minst tre kommuner.

Det forventes at Lavangen kommune sin time-innsats i prosjektet dekkes ved næringsansvarlig og ordfører sitt arbeid med prosjektet.

11.04.2018

Erling Hanssen
rådmann

Formannskapetets innstilling:

1. Kommunestyret godkjenner prosjektplan og samarbeidsavtale utarbeidet i regi av forprosjekt Næringsvennlig region, datert mars 2018. Kommunen stiller til disposisjon ressurser i det omfang samarbeidsavtalen beskriver:

- inntil 330 timer pr år (tilsvarende 0,2 årsverk) til disposisjon for samarbeidsprosjektet
- kroner 55 000,- pr år over budsjetttrammer, fordelt på 40 000,- til fellestiltak og 15 000,- til prosjektledelse
- årlige midler skalt utbetales til egen konto disponert av prosjektet – innbetaling pr 01.09.2018 og 01.07.2019
- inntil to kontorplasser og møterom til disposisjon for samarbeidsprosjektet
- økonomirapportering i henhold til prosjektplan

2. Prosjektet settes i gang 01.07.2018 eller så snart det er praktisk mulig.

3. Prosjektansvarlig utpekes av og blant rådmennene i deltagerkommunene.

4. Det forutsettes likelydende vedtak i minst tre kommuner.

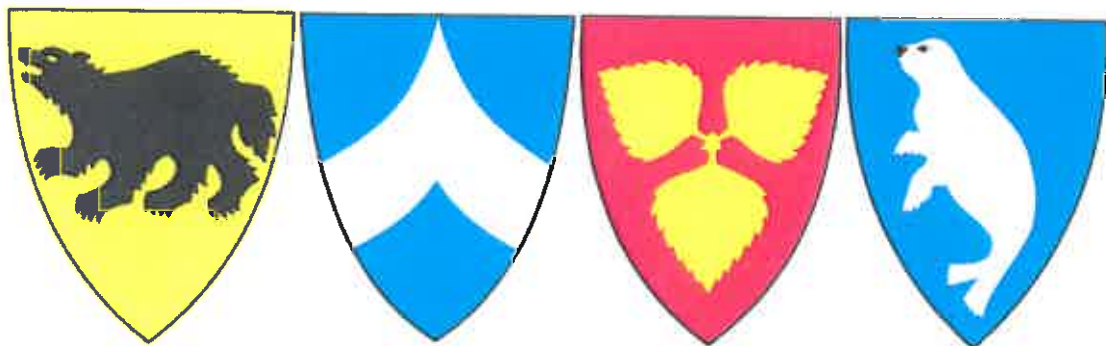
5. Lavangen kommune sin andel av kostnadene til prosjektet tilsvarende kr. 55 000,- per år dekkes over konto 1.4766.030.325 og innarbeides i budsjettet for 2019.

Sluttrapport forstudie

Næringsvennlig region

Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen

23. juni 2017

Innhold

Sammendrag	4
1. Innledning.....	6
1.1 Bakgrunn	6
1.2. Geografi.....	6
1.3 Prosjektfaser.....	7
1.4 Prosjekt mål.....	7
1.5 Organisering	8
1.6 Målgrupper, kommunikasjon og involvering.....	8
1.7 Gjennomføring	8
2. Arbeidsmetoder og verktøy	9
2.1 Datainnsamling.....	9
2.2 Rammeverk for kartlegging og vurdering av næringsutviklingstjenestene	10
3. Næringslivet og deres behov.....	11
3.1 Næringslivet i regionen	11
3.2 Næringslivets behov	11
3.3 Sammendrag fra intervju med næringsliv	17
3.3.1 Generelle betraktninger for alle fire kommuner	17
3.3.2 Spesifikke innspill fra enkeltkommuner	18
4. Planer og utviklingstrekk for næringsutvikling	19
4.1 Strategisk næringsplan på regionalt nivå	19
4.2 Planer på fylkeskommunalt nivå	19
4.3 Kommunale planer for næringsutvikling	20
4.4 Nasjonale og regionale utviklingstrekk.....	21
5. Næringsutviklingsaktører	22
5.1 Organisering i kommunene	22
5.2 Nærings samarbeid i regionen i dag.....	22
5.3 Kapasitet og kompetanse	23
5.4 Innovasjonsøkosystem i regionen	24
6. Samarbeid med forsknings- og utdanningsmiljø	25
6.1 Videregående skoler.....	25
6.2 Høyskole- og forskningsmiljø,	25
7. Styrker og svakheter ved næringsutviklingstjenestene.....	25
7.1 Vurdering av styrker og svakheter	25

7.2 Innspill til forbedring av næringsutviklingstjenestene (fra undersøkelser og intervju).....	27
8. Konklusjon og anbefalinger	28
8.1 Prinsipper for videre næringsutviklingsarbeid	28
8.2 Anbefaling til organisering	29
Vedlegg.....	30
1 Utsendte spørreundersøkelser og svar	30
2 Oversikt intervju	30
3 Oversikt over dokumentasjon	30
4 Intervjutema.....	31
5 Prosjektplan forprosjekt.....	32

Sammendrag

Forstudien Næringsvennlig region for kommunene Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen ble gjennomført i perioden februar til juni 2017. Prosjekteier har vært Gratangen kommune. Gratangen kommune, som er omstillingskommune, har finansiert forstudien sammen med Innovasjon Norge. Prosjektledelse har blitt utført av Proneo AS.

Forstudien bygger på Innovasjon Norges mal for gjennomføring av Næringsvennlig region med tilhørende intervjuguider, spørreundersøkelser og hjelpedokumenter. Gjennomføringen har vært en del av pilotgjennomføringen av verktøyet.

Initiativet til forstudien kommer fra administrativt og politisk ledelse i de fire kommunene og kommunale næringsutviklere og næringsutviklingsselskap underlagt kommunene. Den viktigste målgruppen har vært det lokale næringslivet.

Målsetting for forstudien har vært å etablere forståelse for regionens, kommunenes og andre aktørers rolle og oppgaver når det gjelder næringsutvikling. De ulike aktørenes roller og oppgaver skal være relatert til næringslivets behov og regionens ambisjonsnivå og strategier for næringsutvikling.

Forstudien skal basert på denne forståelse utvikle forslag til innhold i og prinsipper for organisering av det regionale næringsarbeidet.

Forstudien bygger i hovedsak på kunnskap hentet fra fire ulike kilder:

- Nettbaserte spørreundersøkelser
- Gruppeintervjuer
- Enkeltintervjuer
- Offentlige utredninger og planverk

Det er lagt stor vekt på å involvere og forankre arbeidet bredest mulig i lokalsamfunnet.

Næringslivet i regionen består stort sett av små bedrifter med lokalt marked. Bransjen med flest store bedrifter i regionen er havbruksnæringa. Forsvaret er sterkt til stede i regionen, særlig i Bardu.

Generelt er kommunerepresentanter og næringslivet i stor grad samstemte – og har felles virkelighetsforståelse. Det er ingen vesentlige forskjeller i svarene fra de ulike kommunene, og det kommunale tjenestetilbudet får jevnt over gode tilbakemeldinger. Veinett og –standard får dårlige scorede er store sprik i hvor fornøyd næringslivet er med bredbåndsdekningen.

Næringslivet er lite opptatt av kommunegrenser, men er stort sett godt fornøyd med sine respektive kommuner. De er fornøyd med næringsarbeidernes kompetanse, men mindre fornøyd med saksbehandlingstid. Samtidig er det stort sprik i hva næringslivet ønsker av tjenester – de viktigste oppgis å være nettverksbygging, finansieringsmuligheter, merkevarebygging samt strategi- og forretningsutvikling. Næringslivet opplever at det er lav terskel inn til kommunene. Det er stor enighet om at kommune er komplementære, og alle uttrykker seg positivt om næringssamarbeid i regionen.

De viktigste forbedringsområdene for framtidige næringsutviklingstjenester er:

- Næringsutviklingsrollen må rendyrkes

- Det må utvikles spesialisert kompetanse innenfor de næringer som har stor betydning for regionen
- Næringsutviklingsressursene i regionen må i større grad tenke og opptre som et nettverk

Konklusjon og anbefaling

Uavhengige av valg av samarbeidsform og andre praktiske spørsmål bør framtidig samarbeid om næringsutviklingstjenestene i regionen bygge på følgende prinsipper:

- Fra enkeltpersoner til miljø – etablering av et robust utviklingsmiljø krever samarbeid
- Breddekompetanse må være tilgjengelig lokalt
- Spisskompetanse innenfor enkelt næringer må utvikles i regionalt perspektiv
- Landbruksveilederressursen må vurderes tatt inn i samarbeidet
- Regional forståelse for at kommunene er komplementære
- Planverk for næringsutvikling må utarbeides/oppdateres
- Næringsutviklingsarbeidet skal bli mer effektivt
- Fylkeskommunen støtter opp om satsingen

Basert på disse prinsippene anbefaler forstudien følgende organisering av næringsutviklingsarbeidet:

Kommunene Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen etablerer et formelt samarbeid om næringsutviklingsarbeid. Dersom praktiske hensyn tilsier det og kommunene selv ønsker det, bør det kunne vurderes andre samarbeidskonstellasjoner enn dagens fire kommuner.

Samarbeidet må formaliseres og avtalesfestes. Både rent samarbeid mellom kommunene og vertskommunemodell er mulig. Det etableres foreløpig ikke eget selskap, men dette bør være et alternativ på lang sikt. Forprosjektet må avklare følgende:

- Innholdet i næringsutviklingstjenestene
- Kompetansebehovet i næringsutviklingstjenestene
- Økonomiske rammer og forutsetninger for samarbeidet
- Andre forhold:
 - Samarbeidsform/organisering
 - Ledelse og styring
 - Rolle og ansvarsfordeling
 - Kompetanseutvikling
 - Lokalisering og tilgjengelighet
 - Koordinering av ressurser
 - Samarbeid med eksterne, FoU mm

Forstudien anbefaler en utvikling i tre trinn:

1. Utvikling og implementering av desentralisert løsning, formalisert samarbeid om næringsutviklingsarbeidet i regionen. Varighet ca. 6 mnd. Eget forprosjekt. Eies av de 4 kommunene, Gratangen som omstillingskommune oppdragsgiver. Kan finansieres av Troms fylkeskommune, IN (Næringsvennlig region) og kommunene
2. Utprøving av desentralisert, formalisert samarbeid om næringsutviklingsarbeidet i regionen. Varighet ett til to år. Eies av de 4 kommunene i fellesskap. Kan finansieres av kommunene, med støtte fra Troms fylkeskommune (gulrot).
3. Etablering av felles næringsutviklings-selskap vurderes, basert på erfaringer fra desentralisert samarbeid.

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Næringsvennlig region (NVR) er et tilbud i regi innovasjon Norge som våren 2017 er i utviklingsfasen. Programmet skal være en videreføring av Næringsvennlig kommune, som er en del av Innovasjon Norges ordinære program for omstillingskommuner.

Det gjennomføres to pilotforstudier våren 2017, denne forstudien og en studie for sju kommuner på Fosen. Forstudien på Fosen blir gjennomført av PWC.

Regionen denne studien gjelder for er de fire kommunene Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen. Det er de fire kommunene selv som har tatt initiativ til forstudien som et ledd i å se på mulige former for framtidig nærings samarbeid mellom kommunene.

Noe av bakgrunnen for at de fire kommunene har begynt disse samtale, er at Gratangen de siste årene har hatt omstillingsmidler og økt kapasitet på næringsutviklingstjenestene. De ekstraordinære midlene løper ut 2018 og det har derfor vært naturlig for kommunen å starte planleggingen av hvordan man skal organisere næringsarbeidet etter omstillingsperioden. Som en del av dette arbeidet har man hatt samtaler med de andre kommunene for å se på eventuelle samarbeidsmuligheter.

1.2. Geografi

Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen er nabokommuner og er lokalisert i sørdelen av Troms fylke. Kommunene er medlemmer i to forskjellige regionråd. Kommunene Gratangen, Lavangen og Salangen er medlemmer i Sør-Troms regionråd, mens Bardu kommune er medlem i Midt-Troms regionråd.

Kartet i figur 1 (neste side) viser kommunenes geografiske plassering, med kommunenes totale areal markert med rødt. Kommunene ligger i den sørlige delen av Troms, Gratangen grenser også til Narvik og Nordland i sør. Som kartet viser er de fire kommunene nabokommuner og plassert i geografisk samme område. Samtidig viser kartet også at de fire kommunene ikke nødvendigvis er en ensrettet region, med felles geografisk forståelse.

Gratangen, Lavangen og Salangen er kystkommuner og har formelle og uformelle samarbeidsordninger med kommunene Dyrøy, Ibestad og Skånland om blant annet lønn, skatt og barnevern. Bardu er en typisk innlandskommune og i større grad vendt mot nabokommunen i nord, Målselv, med kommunesenteret Bardufoss. Men Bardu har også samarbeidsordninger med Salangen, blant annet om landbruksveileder (jord- og skogbruk) og brann og redning, der også Lavangen deltar.

Målt i innbyggertall er Bardu den største av de fire kommunene, med om lag 4000 innbyggere. Salangen har i overkant av 2000 innbyggere, mens Gratangen og Lavangen har i overkant av 1000 innbyggere hver.

Figur 1. Regionens geografi. Kart hentet fra norgeskart.no

Særlig for Gratangen vil utviklingen i Narvik være viktig. Byggingen av Hålogalandsbrua vil gi kortere reisevei til Narvik for alle fire kommuner og styrke Narvik som et vekstsenter, samtidig som det vil bli kortere reisevei fra Narvik og ut til alle de fire kommunene. Finnsnes og Bardufoss er også andre sentre som har betydning for utviklingen i regionen, kanskje særlig for Bardu.

1.3 Prosjektfaser

I henhold til prosjektlederprosessen (PLP), som er Innovasjon Norges standardmal for gjennomføring av et prosjekt, kan prosjekter deles inn i tre faser: forstudie, forprosjekt og hovedprosjekt.

Kort fortalt kan man si at i forstudien gjøres de innledende undersøkelsene, i forprosjektet forbereder og planlegger man tiltakene man ønsker å gjennomføre og i hovedprosjektet fullfører man prosjektet og tar ut forventet gevinst.

Denne rapporten er den avsluttende delen av forstudien for Næringsvennlig region i de fire involverte kommunene. I henhold til PLP-metodikken er denne studien et kunnskapsgrunnlag som skal brukes til å planlegge veien videre for nærings samarbeid mellom de fire kommunene. Det har ikke vært en del av studiens mandat å gjennomføre konkrete tiltak, men å peke på mulige veier videre i et forprosjekt.

Modellen for forstudien har blitt utarbeidet av PWC på oppdrag for Innovasjon Norge.

1.4 Prosjekt mål

Forstudie skal etablere forståelse for regionens, kommunenes og andra aktørers rolle og oppgaver når det gjelder næringsutvikling. De ulike aktørenes roller og oppgaver skal være relatert til næringslivets behov og regionens ambisjonsnivå og strategier for næringsutvikling.

Forstudien skal basert på denne forståelse utvikle forslag til innhold i og prinsipper for organisering av det regionale næringsarbeidet.

1.5 Organisering

Forstudien har vært organisert som vist i tabell 1 under.

Prosjekteier:	Gratangen kommune	
Prosjektansvarlig:	Ole Kristian Severinsen	Rådmann Gratangen
Prosjektleder:	Knut Baglo	Proneo AS
Prosjektmedarbeidere:	Anders Linga Tore Svartås Lennarth Kvernmo Linda Flaaten-Stokkan Cato Haakseth Christian Ekeland Bjørn Nordmo	Proneo AS Proneo AS Bardu kommune SPIRE/Gratangen kommune SPIRE Lavangen kommune Salangen kommune/Astafjord utvikling AS
Styringsgruppe:	Ole Kristian Severinsen Toralf Heimdal Eva Ottesen Bernhardt Halvorsen Sigrun Wiggen Prestbakmo	Prosjektansvarlig Ordfører Bardu Ordfører Gratangen Ordfører Lavangen Ordfører Salangen

Tabell 1. Organisering forstudie

1.6 Målgrupper, kommunikasjon og involvering

Selv om initiativet til forstudien kommer fra administrativt og politisk nivå i de fire kommunene, herunder også næringsutviklingsselskap underlagt kommunene, er det lokale næringslivet den viktigste målgruppen i Næringsvennlig region. Det er næringslivet programmet skal komme til gode, ved at kommunene skal kunne utvikle enda bedre næringsutviklingstjenester enn i dag.

Forstudien har valgt å involvere og forankre bredest mulig i lokalsamfunnet, også blant kommunepolitikere. Alle kommunestyremedlemmer i de fire kommunene har blitt involvert via spørreundersøkelser, i tillegg har prosjektgruppen valgt å involvere flest mulig fra lokalt næringsliv ved å distribuere spørreundersøkelsene via de lokale næringsforeningene. I tillegg har de lokale landbruksaktørene har blitt prioritert å få delta i spørreundersøkelsen.

1.7 Gjennomføring

Forstudien har blitt gjennomført i perioden februar-juni 2017. Det har i prosjektperioden vært gjennomført 3 fysiske møter i styringsgruppa, i tillegg til løpende dialog mellom prosjektleder, prosjektansvarlig og representanter for de fire kommunene.

2. Arbeidsmetoder og verktøy

Denne forstudien bygger på Innovasjon Norges mal for gjennomføring av Næringsvennlig region, med tilhørende intervjuguider, spørreundersøkelser og hjelpedokumenter. Gjennomføringen har vært en del av pilotgjennomføringen av Næringsvennlig region, en kritisk gjennomgang av malene har derfor vært en del av prosjektleders mandat.

2.1 Datainnsamling

Det er fire hovedkilder til informasjon i denne forstudien:

- Nettbaserte spørreundersøkelser
- Gruppeintervjuer
- Enkeltintervjuer
- Offentlige utredninger og planverk

Nettbaserte spørreundersøkelser:

Vi har brukt systemet Questback til de nettbaserte spørreundersøkelsene. Det har blitt sendt ut nettbaserte spørreundersøkelser til følgende grupper:

- Lokalt næringsliv
- Kommunens administrasjon
- Kommunepolitikere
- Relevante forsknings- og utdanningsinstitusjoner

Disse undersøkelsene er i stor grad sammenfallende, med noen få tilpasninger i hvert spørreskjema. Kommunens politikere og kommuneadministrasjonen har fått identiske undersøkelser.

På grunn av at det er relativt få bedrifter i hver kommune, har vi forsøkt å sende undersøkelsen ut til alle næringsdrivende i de fire kommunene. Via utviklingsaktørene og næringsforumene, har det blitt sendt ut invitasjon til undersøkelse til 160 bedrifter, med totalt 78 svar fra næringslivet. Vi har fått totalt 28 svar fra kommunepolitikere/kommunalt ansatte og 5 svar fra FoU-institusjoner.

Spørreundersøkelsene har tatt utgangspunkt i Innovasjon Norges maler for Næringsvennlig region.

Gruppeintervjuer:

Det har blitt gjennomført gruppeintervjuer i alle fire kommuner, med følgende grupper fra hver kommune:

- Et utvalg (6-10) næringslivsrepresentanter
- Kommunens politiske ledelse (formannskap/kommunestyre)
- Kommunens administrative ledelse
- Kommunens næringsapparat/næringssselskap

Gruppeintervjuene har tatt utgangspunkt i kunnskapen opparbeidet gjennom spørreundersøkelsene og bakgrunnsinformasjonen fra utredninger og planverk. Gruppeintervjuene har både hatt som formål å forankre Næringsvennlig region og informere om et potensielt fremtidig nærings samarbeid, og å sørge for dybdekunnskap relevant for utredningen. Gruppeintervjuene har normalt vært gjennomført som to-timers økter konsentrert rundt sju hovedtema, se vedlegg 4 for oversikt over tema.

Enkeltintervjuer:

Vi har intervjuet representanter fra Midt-Troms regionråd, Sør-Troms regionråd, Fylkesråd for næring i Troms og konstituert næringsjef i Troms fylkeskommune.

Offentlige utredninger og planverk:

Offentlige utredninger og planverk vil være relevant for det videre arbeid, og i enkelte tilfeller være førende for det videre næringsarbeidet i regionen. Vi har gått gjennom de utredningene og planene som vi mener er relevante for forstudien, i tillegg har styringsgruppa supplert med innspill til viktige dokumenter. En nærmere beskrivelse av denne gjennomgangen finnes i kapittel 4.

2.2 Rammeverk for kartlegging og vurdering av næringsutviklingstjenestene

I 2016 gjorde Distriktsenteret studien Suksessrike distriktskommuner. Den tar for seg hva som kjennetegner distriktskommuner som har lyktes i å skape vekst i antall arbeidsplasser.

Hovedoppsummeringen fra studien er at det er fire typiske kjennetegn for slike kommuner:

- En offensiv og optimistisk utviklingskultur
- Kort vei mellom ideer og beslutninger
- Lokale entreprenører og ildsjeler
- Kommuner som griper mulighetene som byr seg

Disse kjennetegnene har vært viktige premisser for utforming av konseptet næringsvennlig region med tilhørende verktøy for datainnsamling.

Basert på vår erfaring fra lokale og regionale utviklingsprosesser, har vi identifisert ulike suksessfaktorer en kommune eller en region må ha fokus på i en forbedringsprosess der målet er bedre offentlige utviklingstjenester til næringslivet, se figur 2.

Kompetanse	Tydelige roller og ansvarsområder	Økonomiske ressurser
Kapasitet og tilgjengelighet	Kontinuitet	Samarbeid med forsknings- og utdanningsmiljø
Kultur for entreprenørskap	Visjoner og realistiske mål	Tjenester tilpasset næringslivets behov

Figur 2. Suksessfaktorer for god næringsutvikling

Disse suksessfaktorene har vi brukt i kapittel 7.1 for å gjøre en vurdering av sterke og svake sider ved næringsutviklingsarbeidet i regionen.

3. Næringslivet og deres behov

3.1 Næringslivet i regionen

Næringslivet i regionen består i stor grad av små bedrifter med et lokalt marked. En vesentlig andel av bedriftene er organisert som enkeltpersonforetak.

Bransjen med flest store bedrifter i regionen er trolig havbruksnæringa, med flere større aktører og lokasjoner i Astaffjorden. Flere av havbruksaktørene, blant annet Gratanglaks og Salaks, er også lokalt eid. Erfaringsmessig styrker lokalt eierskap den lokale tilstedeværelsen og engasjementet.

Det er ikke noe større handelssenter lokalisert i regionen og handels- og servicebedriftene i de fire kommunene betjener primært et lokalt marked. Et mulig unntak er Sjøvegan, som er et noe større sentrum og har handelstrafikk fra de tre andre kommunene.

Hele regionen peker reiseliv på som et mulig satsingsområde med potensial for videre vekst i verdiskapingen. Det finnes enkeltaktører, som for eksempel Polar Park i Bardu, som har satset og hatt god vekst de siste årene. Likevel er det unison enighet om at det er et stort uutnyttet potensial for mer reiseliv i de fire kommunene. Både Senja og Tromsø, som ligger nord for de fire kommunene, og Narvik i sør, har satset mye på reiseliv de siste årene og har egne destinasjonsselskap. Å utnytte disse satsingene til å skape mer verdiskaping også i denne regionen blir pekt på som en mulighet

Alle de fire kommunene har hatt og har fremdeles en aktiv landbruksnæring. Primært er det sau som er den viktigste landbruksnæringen i regionen, men særlig Bardu har også et vesentlig antall storfe-gårder i kommunen. Forestående generasjonsskifter blir pekt på som en utfordring i landbruket i regionen.

Det finnes også noe industri i de fire kommunene, men det er vanskelig å se noen klare bransjespissinger og klynger.

Forsvaret har en sterk tilstedeværelse i regionen, særlig i Bardu. Forsvaret er en svært stor arbeidstaker lokalt og en viktig premissgiver for samfunnsutviklingen i regionen. Lokalt er det ikke blitt bygd opp noen leverandørindustri i tilknytning til Forsvarets tilstedeværelse og verdiskapingen av tilstedeværelsen begrenser seg derfor primært til de som er direkte ansatt i Forsvaret.

3.2 Næringslivets behov

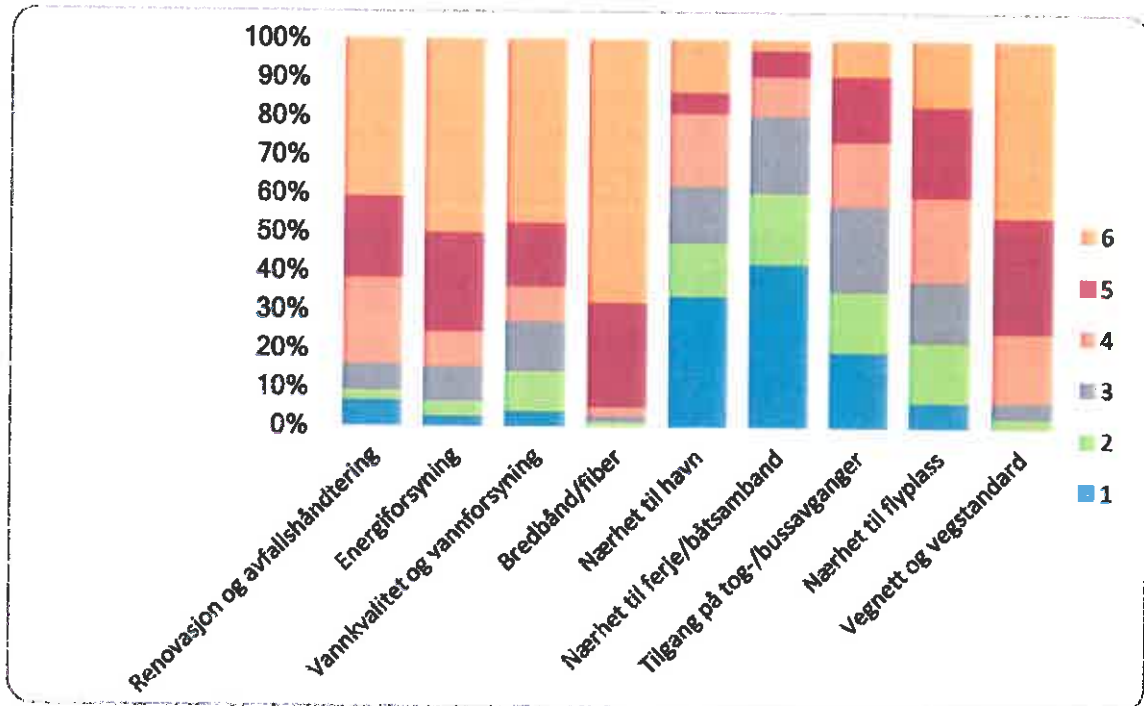
Næringslivets behov har blitt forsøkt avdekket både gjennom spørreundersøkelser utsendt via næringsforeninger og næringsapparat, samt gruppeintervju med utvalgte næringslivsrepresentanter fra hver kommune.

Næringslivet i de fire kommunene fremstår som omforente, med tydelige tilbakemeldinger på behovet fra næringsutviklerne. Næringslivet er lite opptatt av kommunegrensene i utviklingstjenestene. Ut fra intervjuene kan det tyde på at næringslivet mener det er underordnet om kommunene har egne utviklingsenheter eller samarbeider om en større utviklingsenhet. Tilgjengelighet, relevans og kvalitet på tjenestene enhetene kan tilby fremstår som det viktigste.

Spørreundersøkelsen gir også noen konkrete svar på hvilke kommunale tjenester og tilbud som næringslivet opplever som viktigst for å stimulere til utvikling i næringslivet.

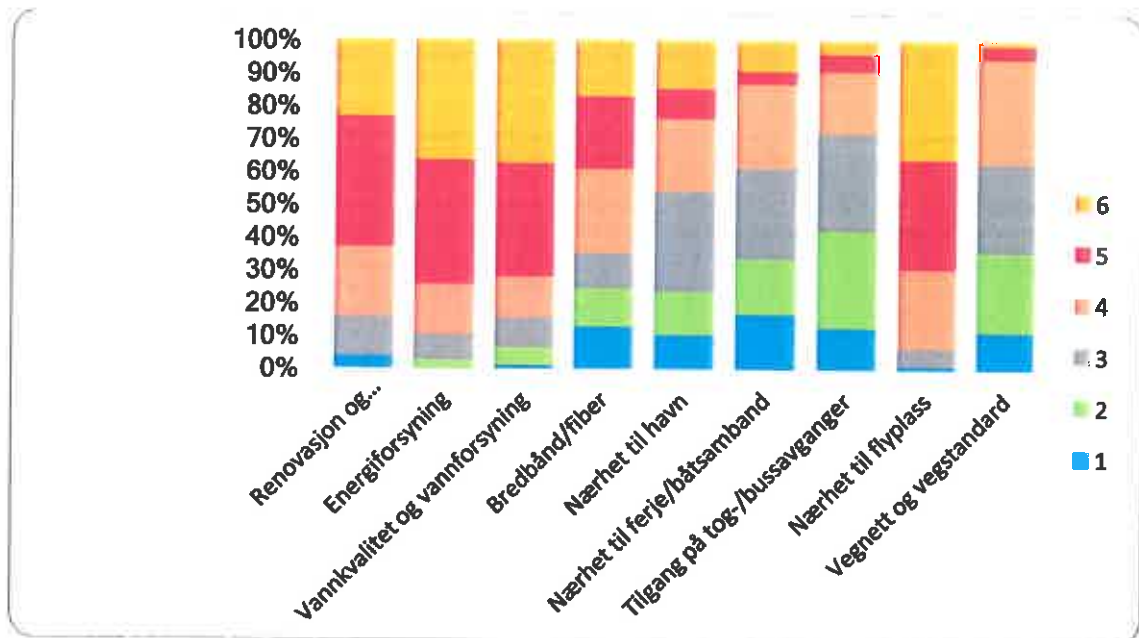
Nedenfor blir svarene fra spørreundersøkelsen til næringslivet forsøkt oppsummert. Dette blir gjort ved å presentere resultatene fra de mest sentrale spørsmålene i undersøkelsen. Prosjektgruppa vil få tilgang til en fullstendig rapport fra spørreundersøkelsene.

Der ikke annet er nevnt, er alle spørsmålene avkryssings spørsmål der man har blitt bedt om å ta stilling til ulike påstander og rangere disse fra 1 til 6, der 6 er viktigst/best. Svarene blir presentert i grafer som viser hvor stor andel av respondentene som har svart de ulike alternativene.

Figur 3. Hvor viktig er følgende infrastruktur for utviklingen av din bedrift?

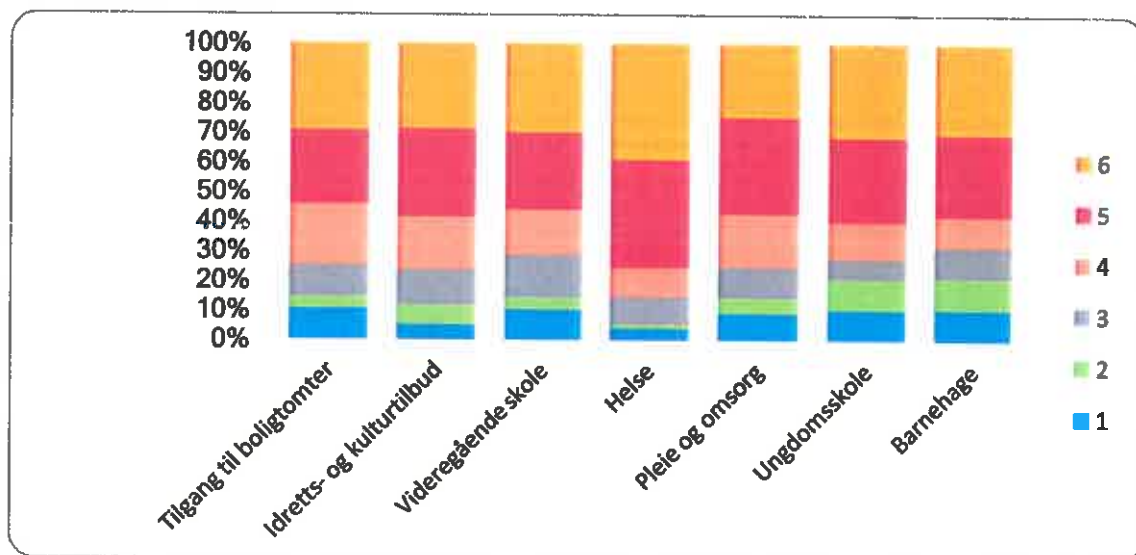
Svarene på hvor viktig infrastruktur er for utvikling av bedriftene (figur 3) er noe sprikende, men vi ser at veinett og veistandard, bredbånd/fiber, vann, energi og renovasjon/avfall blir regnet som den viktigste infrastrukturen for det lokale næringslivet. Over 90% av respondentene oppgir at bredbånd/fiber er svært viktig (kategori 5 eller 6) for utviklingen av sin bedrift. Nærhet til havn og nærhet til ferje/båtsamband blir ansett som generelt svært lite viktig.

Figur 4. Hvor tilfreds er du med følgende infrastruktur?

Men hvor tilfreds er de med infrastrukturen? Vann, energi, renovasjon/avfall får jevnt over gode tilbakemeldinger (se figur 4). Bredbånd/fiber får sprikende tilbakemeldinger, noe som tyder på at deler av regionen har god dekning, mens deler av regionen mangler tilfredsstillende bredbånd-/fiberdekning. Det er jevnt over stor enighet om at man er lite tilfredse med veinettet og veistandarden. Mye av veinettet i området er nasjonale veier (E6) og fylkeskommunale veier, og dermed ikke noe kommunene og regionen har beslutningsmyndighet på direkte, men man har påvirkningsmuligheter mot nasjonale og regionale myndigheter.

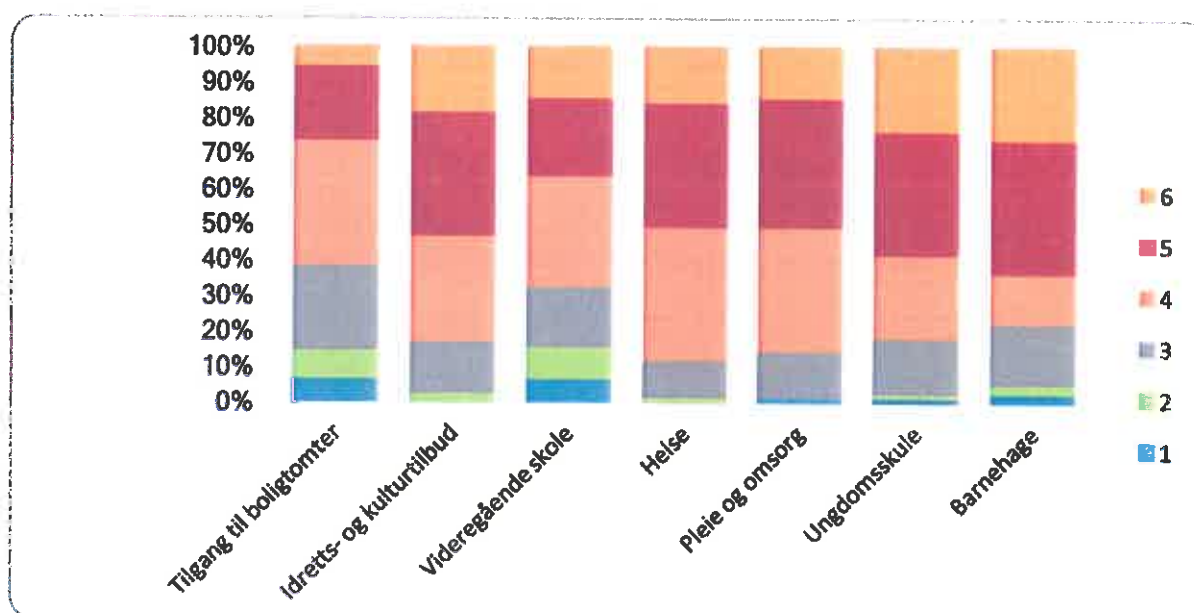
Vi har også stilt kommunens administrasjon og politikere de samme to spørsmålene, og svarene herfra er sammenfallende med tilbakemeldingene fra næringslivet.

Figur 5. Hvor viktig er følgende offentlige tjenestetilbud er for din utvikling og tilstedeværelse?

De ulike kommunale tjenestene blir vurdert som så å si like viktige for næringslivets utvikling (figur 5), men helse er mest viktig.

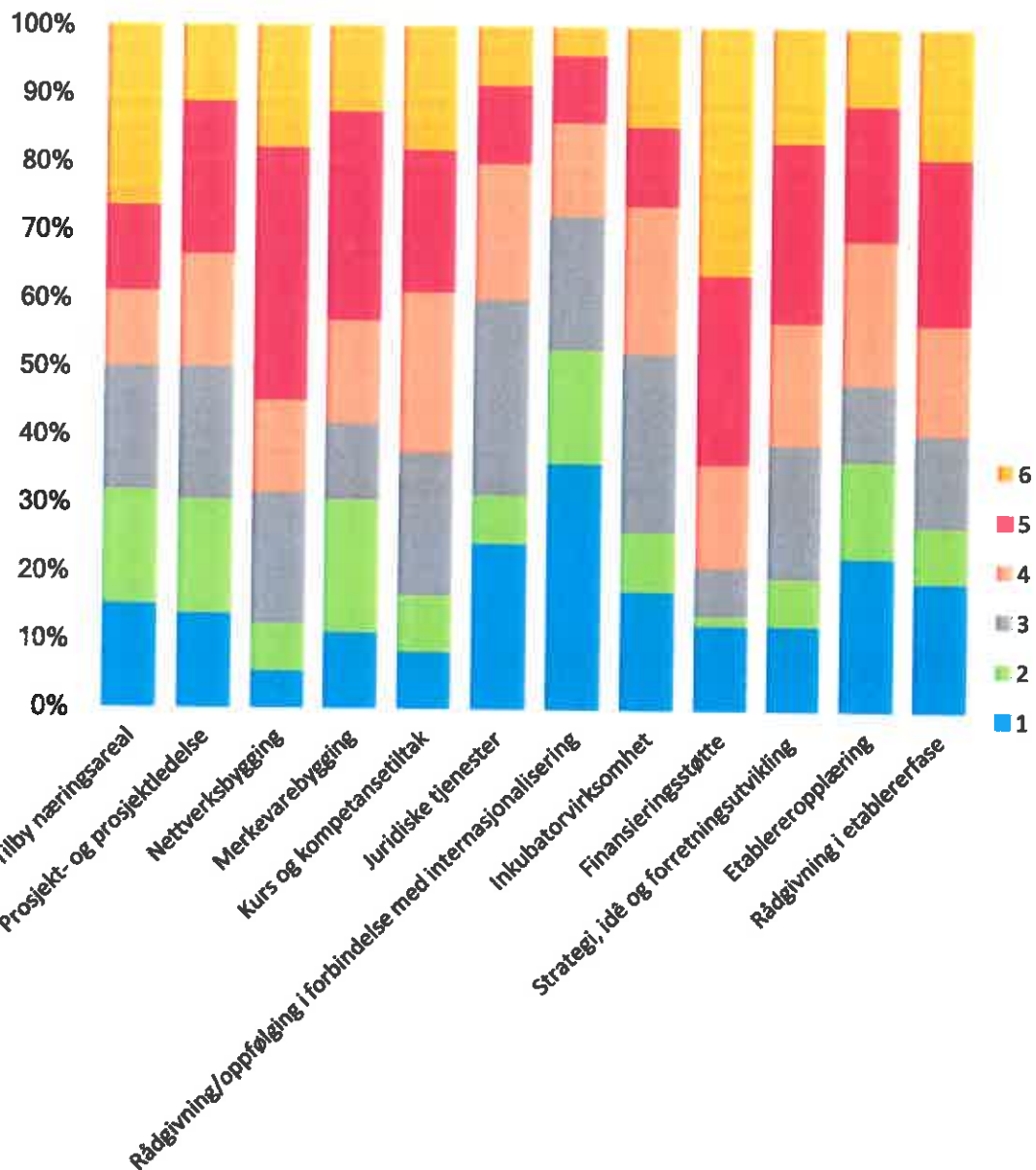
Figuren under (figur 6) viser hvor tilfredse næringslivet er med de samme tjenestene. Vi ser at næringslivet gir jevnt over gode karakterer, med en stor overvekt på karakterene 4, 5 og 6 på de fleste kategorier. Tilgangen på boligtomter får noe dårligere tilbakemelding enn de andre kategoriene.

Figur 6. Hvor tilfreds er du med følgende offentlige tjenestetilbud?

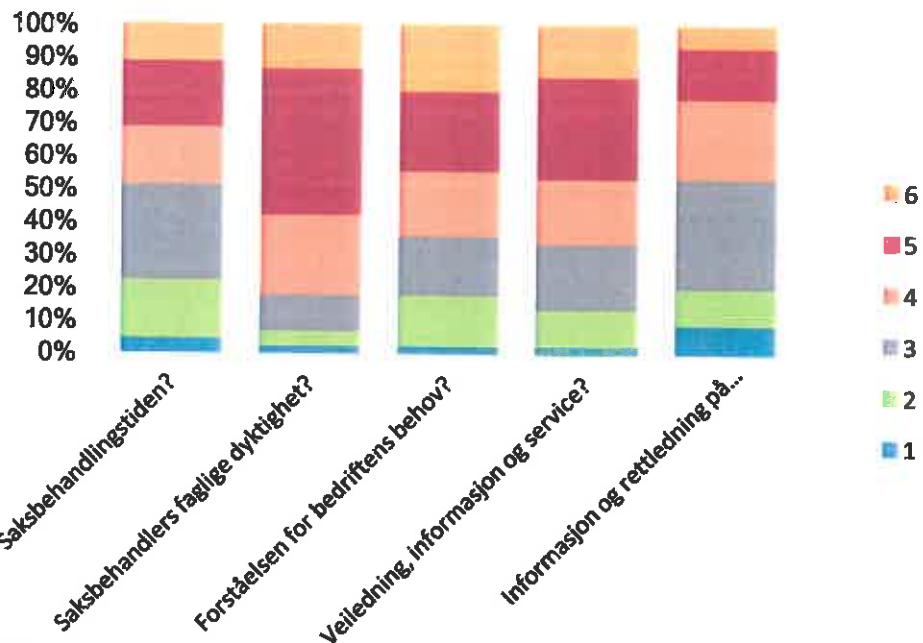
Når det gjelder relevansen de ulike næringsutviklingstjenestene har for næringslivet gjengis svarene nedenfor (figur 7).

Resultatene viser at det er store forskjeller mellom de ulike bedriftene, men faktorer som næringsareal, finansieringsstøtte, nettverksbygging og merkevarebygging virker å være aktuelle for store deler av næringslivet. Juridiske tjenester, inkubatorvirksomhet og rådgivning i forbindelse med internasjonalisering vurderes som minst relevant. Dette vil være viktig informasjon dersom man skal etablere felles næringsutviklingstjenester for de fire kommunene. Det er ingen vesentlige forskjeller på hva næringsaktørene i de ulike kommunene har svart på dette spørsmålet.

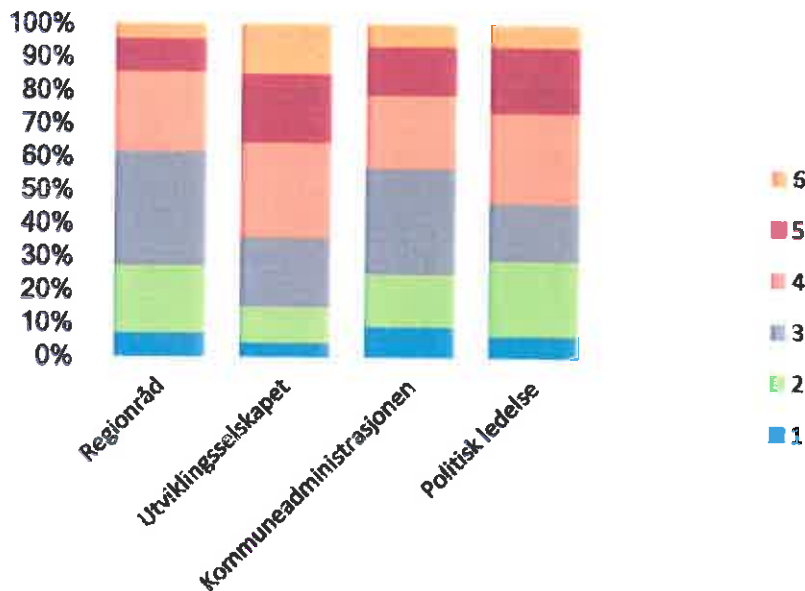
Figur 7. Hvor relevante er følgende næringslivstjenester for deres virksomhet?

Om lag to tredjedeler av de som har svart på undersøkelsen, har vært i kontakt med omstillings-/utviklingselskap. Særlig saksbehandlerens kompetanse får gode tilbakemeldinger, mens det er noe mer sprikende tilbakemeldinger på saksbehandlingstid, tilgjengelig informasjon på internett og behovsforståelse (se figur 8).

Figur 8. Dersom du har vært i kontakt med omstillingsselskap/utviklingselskap/næringsrådgiver: Hvor fornøyd er du med følgende aspekter?

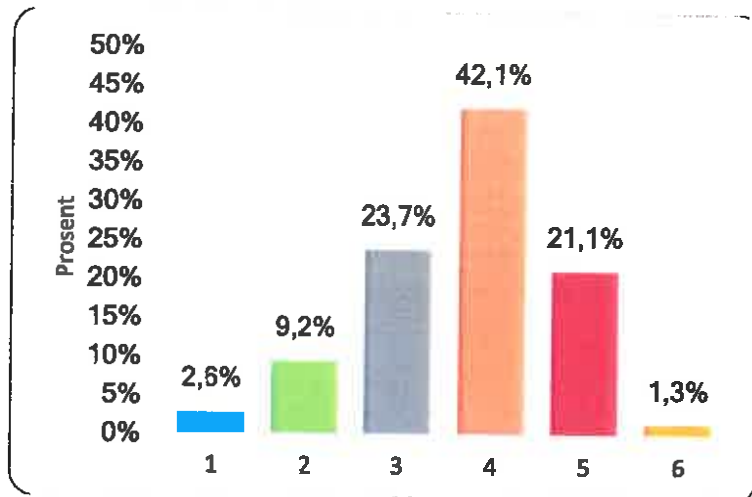
På spørsmål om hvor godt kommunale aktører forstår næringslivets behov er det en del sprik i svarene (se figur 9).

Figur 9. I hvor stor grad forstår følgende kommunale aktører næringslivets behov?

Jevnt over scorer utviklingsaktørene bedre enn kommuneadministrasjon og politisk ledelse i kommunene. Næringsaktørene gir politisk og administrativ ledelse generelt noe lavere score enn kommunens egevaluering viser.

Men hvor fornøyd er næringslivet med de offentlige tjenestene totalt sett? Resultatet viser at de fleste ligger i skalaen 3-5, med 4 som den mest vanlige karakteren (se figur 10). Resultatene brutt ned på kommunenivå gir i praksis ingen forskjeller mellom kommunene. Svarene samsvarer også godt med resultatene fra tilsvarende spørsmål stilt til kommuneadministrasjon og politikere.

Figur 10. Hvor fornøyd er du med dagens offentlige tjenester totalt sett?

I spørreundersøkelsen ble det også spurt om hva som er de viktigste forbedringsområdene i regionen, både for utviklingsenhetene og regionen som helhet. Dette ble gjort ved at de som svarte på undersøkelsen kunne skrive i et fritekstfelt. Temaer som nettverksbygging, at de offentlig ansatte viser engasjement for næringslivets behov, tilgjengelige midler via næringsfondene finner vi igjen i mange svar. Å bygge videre på kompetansen hos de som jobber med næringsutvikling i dag, blir også pekt på som viktig.

3.3 Sammendrag fra intervju med næringsliv

Det er gjennomført gruppeintervju med næringslivet i alle fire kommuner, inkludert landbruket. Intervjuene ble gjennomført på kveldstid, og deltakerne ble innkalt av kommunenes administrasjon i samarbeid med lokale næringsforeninger. Målet var å få til en forsamling som var representativ for kommunens næringsliv. Oppmøtet var meget bra, og fruktbare diskusjoner ble gjennomført i alle kommuner.

3.3.1 Generelle betraktninger for alle fire kommuner

Generelt sett framstår næringslivsrepresentantene som reflekterte i egen situasjon. De viser uten unntak stort engasjement og patriotisme for sin kommune, samtidig som de betrakter hele regionen som kjernen i sitt «hjemmemarked». De legger også stor vekt på at det må være lav terskel inn til kommunen – dette gjelder både politisk, administrativt og næringsmessig.

Mange næringsdrivende tar opp utfordringer med leveranser til forsvaret i regionen. Her er det tydelig at mange mener de har et potensial for stor økning i omsetning, men det ligger hindringer i veien som synes vanskelige å overkomme som enkeltstående aktør. Hindringene kan være på

områder om krav til geografisk dekning, vanskelige/arbeidskrevende innkjøpsrutiner og manglende innkjøpskompetanse hos forsvaret selv.

Videre var potensialet innen reiseliv noe som kom opp i alle kommuner. Det er varierende hvordan man har klart å ivareta mulighetene – i noen kommuner er det kommet flere nyetableringer i denne sektoren de siste år, mens andre henger etter. Det etterlyses derfor noe som kan ligne på et regionovergripende utviklingsprosjekt for reiseliv. To av kommunene - Gratangen og Bardu - har inngått/er i ferd med å inngå avtale med Visit Narvik.

I flere kommuner ble det nevnt at det er behov for mer fagutdanning tilpasset regionens behov. Dette går spesielt på utdanning mot arbeid i havbrukssektoren. Dagens landbruk blir mer spesialisert, og for å gi muligheter for gode generasjonsskifter på regionens forholdsvis store melkebruk er utdanningstilbud innen landbrukssektoren en viktig faktor.

Kontakt mellom grunnskole og næringsliv framstår som begrenset, med noen unntak. Næringslivets tilbakemeldinger går på at det ønskes mye mer kontakt med skoleverket, slik at barna tidlig får en oppfatning av hva som faktisk foregår i kommunens næringsliv.

Det er enighet i alle kommuner om at det er ønskelig med økt kapasitet på hotellovernatting. Det er i dag to hotelli i regionen, samt flere rorbuanlegg med meget god kvalitet.

Mangel på ulike typer boliger nevnes som et mulig hinder for tilflytting. Dette kan være leiligheter og mindre boenheter til riktig pris – utleie eller eierbasert.

Et fellestrekk i alle kommuner var at næringslivet ønsker raskere og mer transparent saksbehandling i kommunal sektor generelt og innen næringsrådgiving og utvikling spesielt. I mange tilfeller oppleves saksgangen som treg, inkonsekvent og uforutsigbar. Samtidig ønsker bedriftene at representanter fra kommunen opptre mer proaktivt, og kommer på besøk uten noen annen grunn enn for å spørre «koss det går»!

3.3.2 Spesifikke innspill fra enkeltkommuner

I Bardu hevdes at det kommunen har et for ensidig fokus på forsvarets behov, og at dette kan gå på bekostning av andre næringsaktørers behov. Kommunen har ekstraintekter basert på forsvaret og kraft, og dette kan bli en sovepute når det gjelder utvikling av andre næringer. Arealkonflikter mellom forsvaret og landbruk nevnes som et potensielt konfliktområde.

Videre er det ikke tilfredshet med hvordan sentrumsplanen tilrettelegger for utvikling av reiseliv, med tanke på muligheter for avkjøring og turistinformasjon.

I Gratangen gis det positive tilbakemeldinger på kommunens næringsarbeid, med aktive og pågående medarbeidere. Samtidig nevnes det at det kunne vært større kompetanse på forskjellige tilskuddsmuligheter. Det påpekes også behov for mer regionalt samarbeid, for eksempel i form av et regionalt senter for næringsrådgiving.

Næringslivet i Lavangen legger vekt på at det må legges bedre til rette med infrastruktur, slik at utvikling kan foregå uhindret av manglende næringsareal, bredbånd og veier. Det understrekes også at næringsutvikling må ta utgangspunkt i å videreutvikle det beste vi har i dag – særlig innenfor bransjene entreprenørvirksomhet/bygg og anlegg.

I Salangen understrekes det at kommunalt planverk ikke nødvendigvis er tilpasset næringslivets behov for utvikling. Handelsstanden påpeker viktigheten av at den påbegynte reguleringsplanen for sentrum ivaretar tiltak for å ivareta det estetiske uttrykket.

Kommunens næringsapparat oppfattes som å ha for mange andre oppgaver, slik at dette kan gå på bekostning av kapasitet og kompetanse på rådgiving. Havbruksnæringen ønsker mer kontakt og samarbeid med utdanning og FoU-sektor.

4. Planer og utviklingstrekk for næringsutvikling

I dette kapitlet tar vi for oss de relevante planene og utredningene vi har gjennomgått i denne studien og presenterer de resultatene vi anser som mest relevante og interessante relatert til et mulig fremtidig nærings samarbeid i de fire kommunene. For en fullstendig liste over planverk gjennomlest og vurdert i denne studien, se vedlegg 3.

4.1 Strategisk næringsplan på regionalt nivå

I mange deler av landet er det operative regionråd som legger føringer på næringsarbeidet, og som er det naturlige møtepunktet for felles koordinering og innsats. Disse regionrådene utarbeider egne, overordnede strategiske næringsplaner som skal gjelde for medlemskommunene.

De fire kommunene i denne forstudien er med i to ulike regionråd. Bardu er medlem i Midt-Troms regionråd, mens de tre andre kommunene er medlem i Sør-Troms regionråd. Det er for tiden en prosess i Sør-Troms regionråd for å utarbeide en felles strategisk næringsplan for Sør-Troms. Denne planen vil dermed ikke inkludere Bardu kommune. Midt-Troms regionråd, der Bardu er medlem, har også begynt på en prosess med å lage regional næringsplan.

4.2 Planer på fylkeskommunalt nivå

Det finnes flere fylkeskommunale planer som er relevante for kommunene. I tillegg til de kommunale planene ligger det flere planer fra Troms fylkeskommune som vil være relevante å ta med seg videre inn i et mulig nærings samarbeid.

I Havbruksstrategi for Troms (2013) blir det uttrykt et ønske om å satse på havbruksnæringen i regionen. Man ønsker både å utvikle havbruket i seg selv og leverandørindustrien. På tidspunktet havbruksstrategien ble laget var det ikke utarbeidet en kystplan for kommunene i denne studien. I Kystplan Midt- og Sør-Troms (2015) er kommunene Gratangen, Lavangen og Salangen definert sammen med Harstad, Ibestad og Skånland i Astafjordområdet. I planen står det "Fjordområdene er begrenset både i areal og som resipienter, og betydelig økning av oppdrettsaktiviteten i disse områdene er ikke tilrådelig."

Slik vi tolker disse to planene opp mot hverandre, betyr det at det er politisk vilje på regionalt nivå til å satse videre på havbruk i regionen. Det kan ligge en begrensning i Astafjorden som lokasjon for videre satsing på næringen. Eksisterende konsesjoner og produksjoner blir ikke berørt av begrensningene i kystplanen og det gis åpning for en såkalt begrenset økning i oppdrettsarealet i Astafjorden. Hvordan man definerer begrenset økning og hvordan man definerer betydelig økning fremgår ikke klart og vil kunne være gjenstand for noe diskusjon. Kystplanen legger ingen begrensninger på satsinger på leverandørbedrifter eller andre tilhørende næringer til havbruk.

I Fylkesplan for Troms 2014-2025, har fylkeskommunen definert senterstrukturen i Troms. Fylkeskommunens strategi er å styrke regionssentrene for å skape vekst i hele fylket. Fylkeskommunen ønsker å tilpasse det offentlige tjeneste- og servicetilbudet i sentrene på en måte som bidrar til å øke vekstkraften i sentrene. Tromsø er som eneste by i fylket definert på øverste nivå, nivå 1, mens Harstad og Finnsnes er definert på nivå 2. Sjøvegan er, sammen med Storslett og Bardufoss, definert som senter på nivå 3. Setermoen er definert som senter på nivå 3 for forsvarrets aktiviteter. Kommunesentrene i Lavangen og Gratangen er definert på nivå 4.

Regional plan for handel og service i Troms 2015-2024 legger fylkesplanens senterdefinisjoner til grunn. Via denne planen forsøker fylkeskommunen å styre større handelsetableringer på en måte som understøtter fylkeskommunens generelle senterstrategi, i tillegg til å ivareta hensyn som arealeffektivitet og jordvern.

I planen blir det estimert at det er potensial for utvidelse av handelsarealet i Sjøvegan med om lag 30%, mens handelsarealet i Setermoen har et utvidelsespotensial på om lag 25%. Dette er knyttet til framskrivninger av befolkningsvekst og økt kjøpekraft. Det bør nevnes at denne strategien først og fremst gjelder større handelsetableringer, definert ved handelsvirksomhet med areal på over 3000m². Unntaket fra bestemmelsene er handelsetableringer der man selger biler, landbruksutstyr, byggevarer og andre arealkrevende varer. Det finnes ingen handelssenter av denne størrelsen i noen av de fire kommunene i dag, og det foreligger heller ikke konkrete planer om slike etableringer. Planen er derfor i praksis ikke til hinder for nye handelsetableringer i noen av de fire kommunene.

I spørreundersøkelsen kom det frem at noe av det næringslivet er mest misfornøyd med, er veistandarden i regionen. For samferdselsutbygginger er det to planverk som er førende, Nasjonal transportplan (NTP) for de store, landsdekkende samferdselsårene og RTP for det fylkeskommunale samferdselsnett. Stortingsmeldingen til forslag til NTP 2018-2029 ble presentert i april 2017. Her ligger det ikke inne noen satsinger i Sør-Troms. Heller ikke for gjeldende RTP, som per mai 2017 er under rullering, ligger det inne satsinger i de fire kommunene. Dette vil i praksis si at det ikke ligger inne noen politiske signaler fra verken nasjonalt eller fylkeskommunalt nivå som tilsier at det vil bli en vesentlig bedring i hovedveistandarden i regionen i årene som kommer.

4.3 Kommunale planer for næringsutvikling

Det er stor forskjell på i hvor stor grad kommunene har oppdatert planverket sitt relatert til næringsutvikling. De planene som typisk anses som mest relevante er strategisk næringsplan og arealplan. Det er stor variasjon i hvor oppdaterte planverkene til kommunene i regionen er. For en liste over planverk, se vedlegg 3.

Bardu og Salangen er de to kommunene i forstudien som har en næringsplan per dags dato. Både Bardu og Salangen har i sine næringsplaner valgt sentertilbud, inkludert handelsnærings, som satsingsområde. Dette innebærer å forsøke å bygge opp de respektive kommunesentrene Setermoen og Sjøvegan, i tråd med fylkeskommunens strategi. I henhold til fylkeskommunens framskrivninger bør det være rom for å utvide sentrene på begge steder. Vi anser det likevel som en fordel at kommunene er koordinert i dette arbeidet. Med en halvtimes kjøretur mellom de to kommunesentrene kan det være en utfordring dersom satsingene fører til unødvendig konkurranse i lokalmarkedet og kannibalisme.

Det er viktig å ha et fungerende og operativt planverk. Uten gode arealplaner får man en mindre helhetlig tilnærming til arealpolitikken enn man ellers ville fått, med dårlig arealutnyttelse som typisk resultat. I verste fall kan dette skade næringsarbeidet betydelig. En god strategisk næringsplan som legger tydelige føringer for hvordan kommunen skal jobbe med næringsutvikling er også viktig. Dersom kommunene ser for seg å samarbeide kan det også være lurt å ha dette i bakhodet i fremtidige planprosesser, slik at man unngår eventuelle konflikter som kan lukes ut. Å forme planene på en måte som kommer hele regionen til gode vil også være fornuftig i den fasen kommunene er i nå. Vi anbefaler uansett at de kommunene som per i dag har mangelfullt planverk, i løpet av nærmeste fremtid oppdaterer eller utformer de planene som har mangler.

4.4 Nasjonale og regionale utviklingstrekk

Den fremtidige organiseringen av Forsvaret er et tema som direkte eller indirekte angår alle de fire kommunene i denne studien. Regjeringens forslag til fremtidig organisering, Stortingsproposisjon 151S 2015-2016, Kampkraft og bærekraft – langtidsplan for forsvarssektoren, mener mange vil innebære en nedtrapping av Forsvarets tilstedeværelse og aktiviteter i Nord-Norge. Som et motsvar til dette, har Troms fylkeskommune sammen med de berørte kommunene laget Tromsdokumentet. Dette er en utredning av en alternativ organisering av Forsvaret som forfatterne mener vil øke tilstedeværelsen og aktiviteten i Nord-Norge.

For de fire kommunene er det særlig Forsvarets aktiviteter på Setermoen og Evenes som er viktig for den lokale verdiskapingen. Det ligger i henhold til Tromsdokumentet ingen motsetninger mellom å satse på aktivitet på de to stedene, siden de representerer to ulike forsvarsgrener. I Tromsdokumentet blir det også referert til planer om å opprette Innovasjonsbase Nord i tilknytning til Setermoen Leir. Dette skal være et senter som skal jobbe for mer innovasjon og verdiskaping i privat næringsliv i tilknytning til forsvarsaktiviteten. Per i dag er verdiskapingen i privat næringsliv på forsvarsrelaterte aktiviteter svært lav i regionen, og det vil komme alle fire kommunene til gode om man får til å bygge en leverandørklynge som kan hente ut mer gevinst av Forsvarets tilstedeværelse i regionen.

Innovasjon Norge lanserte i 2015 Drømmeløftet, som skulle sette fokus på innovasjon og fremtidens norske næringsliv. Ut fra Drømmeløftet har Innovasjon Norge pekt på 6 markeder/utfordringer der norsk næringsliv har et særlig potensial:

- Havrommet
- Ren energi
- Bioøkonomi
- Kreativ næring og reiseliv
- Smarte samfunn
- Helse og velferd

Flere av disse nasjonale satsingsområdene er sammenfallende med prioriteringene man signaliserer lokalt i regionen. Både områdene havrommet og bioøkonomi passer godt for en region med en lokal havbruksnæring og et aktivt landbruk. I tillegg signaliserer regionen at man ønsker å satse mer på reiseliv, og dette passer inn i de nasjonale føringene fra Innovasjon Norge, og satsingene til Innovasjon Norge bør dermed kunne støtte opp om næringsutviklingen i regionen.

Den generelle trenden i næringsutviklingsarbeidet er at man i stadig større grad samarbeider regionalt der man tidligere hadde egne kommunale enheter. Dette kommer både som følge av en generell samfunnstrend med større enheter på tvers av kommunegrensene, men også fordi utviklingsarbeidet blir stadig mer krevende. Lokale bedrifter må oftere enn før forholde seg til

globale trender og internasjonale konkurrenter. I tillegg går omstillingstakten i næringslivet raskere og raskere. Dette stiller stadig større krav til utviklingsenhetene som skal bistå det lokale næringslivet. For å møte disse trendene velger man å organisere seg i større enheter med en bredere kompetansebase.

5. Næringsutviklingsaktører

5.1 Organisering i kommunene

Dagens lokale næringsutviklingstjenester er organisert på følgende måter:

Kommune	Hvordan?	Tilgjengelige årsverk	Næringsforening?
Bardu	Nærings sjef Førstelinjetjeneste fra Vinn i Narvik	1 + kjøp av førstelinjetjeneste (tilsvarende ca. 0,2 årsverk)	Ja
Gratangen	Omstillingsorganisasjonen SPIRE Næringspropell i kommuneadministrasjon	1,5 årsverk i SPIRE, 0,5 i kommuneadministrasjon	Ja
Lavangen	Nærings sjef	1	Nei
Salangen	I det kommunalt eide aksjeselskapet Astafjord Utvikling	Selskapet har 3,5 årsverk, 2 personer er knyttet til næringsarbeidet med til sammen 0,5 årsverk	Ja

Tabell 2. Næringsaktører i regionen

Samlet kapasitet på næringsutviklingsarbeidet i regionen i dag er altså ca. 4,7 årsverk.

5.2 Nærings samarbeid i regionen i dag

Det er ikke noe formell samarbeidsstruktur mellom disse utviklingsenhetene per i dag, men det virker å være mye uformell kompetansedeling og praktisk samarbeid mellom aktørene.

Bardu og Salangen har felles landbruksenhet. Selv om landbruksrådgiverne tradisjonelt ofte ikke har blitt sett på som en del av næringsutviklingstjenestene, mener vi det er viktig å styrke anerkjennelsen av den jobben landbruksenhetene gjør. Landbruket er en sentral del av næringslivet i mange norske distriktskommuner, også i de fire i denne studien. Dette samarbeidet mellom Bardu og Salangen må vurderes videreført og muligens utvidet også inn i et større næringsutviklings samarbeid i regionen.

Innenfor reiseliv er det et formalisert samarbeid på tvers av kommunegrensene, blant annet ved destinasjonsselskapet Visit Narvik som markedsfører tilbud både i Gratangen og Bardu. De to andre kommunene har foreløpig ikke forpliktet seg til å delta i dette samarbeidet.

Kompetansemessig utfyller ressursene i kommunene hverandre godt og kompetansen fremstår som godt tilpasset næringslivets behov. Dessuten virker personkjemien mellom aktørene i de fire kommunene å være god, noe som letter et arbeid med å formalisere samarbeidsstrukturene.

Kommunene Bardu, Lavangen og Salangen får i 2017 tilført 700.000 hver fra fylkeskommunen til kommunale næringsfond. Gratangen er omstillingskommune, og får i omstillingsperioden ikke kommunale næringsfondsmidler.

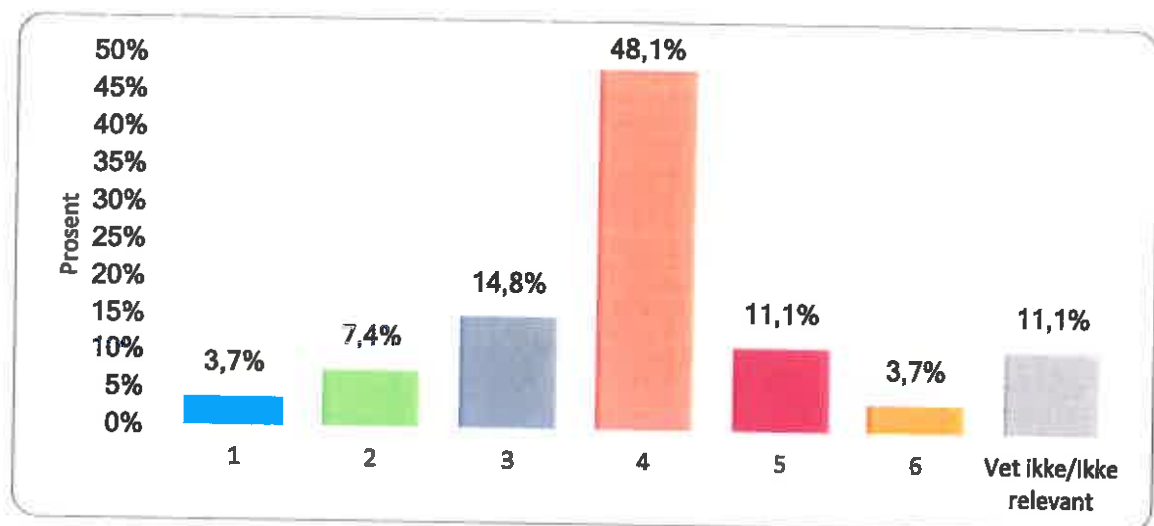
Tildelinger til kommunale næringsfond har blitt betydelig redusert de siste årene. Hvordan fremtiden til kommunale næringsfond blir, er generelt noe usikkert. Etter modell fra andre kommuner, er det derfor mulig å se for seg at både forvaltning og markedsføring av næringsfondene er noe kommunene kan samarbeide om i fremtiden.

Selv om regionen ikke har noe formalisert samarbeid på næringsutviklingstjenester i dag, har kommunene samarbeid på andre områder, i ulike konstellasjoner. Eksempler på tjenester som blir samarbeidet om er lønn, skatt, barnevern, kart og oppmåling, brann og redning og landbruksveileder. Disse erfaringene fra samarbeid på andre områder bør være positive for et mulig samarbeid også på næringsutvikling.

5.3 Kapasitet og kompetanse

Noe av utgangspunktet for at de fire kommunene ønsket å sette i gang prosjektet Næringsvennlig region, er at kommunene mener dagens utviklingsressurser i regionen er for spredte og sårbare. Næringslivet gir dagens apparat generelt gode tilbakemeldinger og kompetansen til ressursene i de fire kommunene fremstår som god.

Hovedutfordringen for kommunene er at alle fire kommunene hver for seg har begrensede ressurser å bruke på næringsutvikling. Dette gjør at det blir vanskelig å bygge opp kompetente miljø som jobber dedikert med temaet. Dagens kapasitet og kompetanse i de fire kommunene fremstår likevel som godt tilpasset det lokale næringslivets utviklingsbehov. Begrensede ressurser gjør likevel at man blir sårbare ved sykdom, oppsigelser og lignende hos nøkkelpersoner. I tillegg etterspør næringsressursene selv større fagmiljø og samhandlingsmuligheter, særlig for å sikre egen kompetanseutvikling.

Figur 11: «I hvor stor grad er det samsvar mellom mål og ambisjoner for næringsutviklingsarbeidet og tilgjengelige ressurser?»

I hvor stor grad det er samsvar mellom mål/ambisjoner for næringsarbeidet og tilgjengelige ressurser, er et spørsmål vi utelukkende har stilt kommunepolitikere og -administrasjon. Figuren viser at det er sprik i resultatene, men om lag halvparten av respondentene gir samsvaret en score på 4. Å ha et samsvar mellom mål og tilgjengelige midler anses som veldig sentralt. Derfor er det viktig for regionen å jobbe videre med dette feltet for å skape en felles virkelighetsforståelse for alle parter.

5.4 Innovasjonsøkosystem i regionen

Aktørene i de fire kommunene er en del av et større nasjonalt og regionalt innovasjonssystem som påvirker det lokale næringslivet direkte eller indirekte i større eller mindre grad. Både store nasjonale aktører, regionale aktører og utviklingselskap utenfor regionen vil kunne påvirke utviklingsarbeidet i regionen.

Følgende aktører er en del av regionens innovasjonsøkosystem:

Hvem	Beskrivelse	Hvor?
<i>Innovasjon Norge</i>	Bidrar med direktefinansiering til bedrifter, i tillegg til ulike verktøy knyttet til omstilling	Nasjonal aktør
<i>SIVA</i>	Bidrar med finansiering til inkubatorer og næringshager i hele Norge	Nasjonal aktør
<i>UIT</i>	Nord-Norges største FoU-aktør. Har campus både i Harstad, Narvik og Tromsø	Nasjonal/regional aktør
<i>Lokale videregående skoler</i>	Har kontakt og samarbeid med lokalt næringsliv i sin region	Lokal/regional aktør
<i>Troms fylkeskommune</i>	Bidrar med midler til infrastruktur, kommunale næringsfond og andre utviklingstiltak	Fylkeskommunal aktør
<i>Destinasjonsselskaper som Visit Senja og Visit Narvik</i>	Bidrar med markedsføring og verktøy for samhandling i reiselivsbransjen	Regionvis
<i>Forskningsparken Narvik</i>	Arbeider med kommersialisering av forskningsbaserte ideer samt bedriftsetableringer fra gründere, særlig i tilknytning til UIT Narvik	Narvik
<i>KUPA</i>	Leverer utviklings- og innovasjonstjenester i hele Nord-Norge	Harstad og Tromsø
<i>Vinn</i>	Konsulentselskap som jobber med bedrifts- og gründerutvikling	Narvik

<i>Senja Næringshage</i>	Næringshage lokalisert i Finnsnes	Finnsnes
<i>Næringshage Nord</i>	Næringshage lokalisert på Bardufoss	Bardufoss

Tabell 3. Regionens innovasjonsøkosystem.

6. Samarbeid med forsknings- og utdanningsmiljø

6.1 Videregående skoler

Det er tre videregående skoler i og i tilknytning til regionen: Sjøvegan, Narvik og Bardufoss. I tillegg ligger det to videregående skoler i Harstad, Stangnes og Heggen. Særlig elever fra Gratangen sogner til Narvik, mens særlig elever fra Bardu sogner til Bardufoss.

Det har blitt sendt ut spørreundersøkelser til de videregående skolene, med totalt fem svar. Av disse kommer fire av svarene fra ansatte ved Sjøvegan videregående skole, det siste svaret fra Heggen videregående skole. Svarene må tolkes i lys av svarprosenten, men det kan tyde på at det lokale næringslivet har et godt samarbeid med den lokale videregående skolen, særlig knyttet til yrkesfag med utplasseringer av elever og mottak av lærlinger. I tillegg har det blitt gjennomført andre samarbeidsprosjekter mellom skolen og det lokale næringslivet. Næringslivet selv har blitt spurt om sitt forhold til de lokale utdanningsinstitusjonene, og svarene fra næringslivet bekrefter dette inntrykket.

I 2017 ble det satt i gang et treårig prosjekt som heter «Arena skole-næringsliv i Sør-Tromsregionen», ledet av KUPA i Harstad. Prosjektet er finansiert av Troms fylkeskommune. Dette prosjektet skal både føre til økt samarbeid mellom skole- og næringsliv, mellom skolenivåene og gi faglig påfyll og inspirasjon til å utføre nye samarbeidsprosjekter. Det er ventet at dette prosjektet vil gi et løft i samarbeidet mellom skole og næringsliv i regionen.

6.2 Høgskole- og forskningsmiljø,

Spørreundersøkelsen viser at få av bedriftene i regionen har hatt prosjekter eller samarbeid med høgskole- og forskningsmiljø. Dette har trolig både sammenheng med strukturen i næringslivet, som i svært stor grad består av aksjeselskap med få ansatte eller enkeltpersonforetak. I tillegg er det ingen høgskole- eller forskningsmiljø som er lokalisert i de fire kommunene. Det nærmeste miljøet rent geografisk er UiT, som har campuser både i Harstad, Tromsø og Narvik. Havbruksnæringen er sentral i regionen og UiT har et anerkjent forsknings- og utdanningsmiljø innenfor den sektoren.

Studiesenteret.no AS er et utdanningsnettverk som pr 1. juni 2017 organiserer 40 studiesentra i 15 fylker. Studiesenteret.no AS samarbeider med flere høgskoler/universitet, og nettverket er en nasjonal struktur for høgskoleutdanning og livslang læring. Både Gratangen, Lavangen og Salangen er godkjente studiesteder.

7. Styrker og svakheter ved næringsutviklingstjenestene

7.1 Vurdering av styrker og svakheter

For å lage et oversiktlig og tydelig bilde av styrker og svakheter ved næringsutviklingstjenestene ved dagens organisering har vi gjennomført en enkel analyse på bakgrunn av suksessfaktorene for god næringsutvikling som ble redegjort for i kapittel 2.2.

I modellen under har vi laget en overordnet vurdering av regionens styrker og svakheter. Vi har valgt å bruke en trafikklysmodeLL der rød farge indikerer forhold der en har svakheter og grønn farge indikerer forhold der man har styrker. Gul farge er brukt der det er tvetydige tilbakemeldinger fra informantene i prosjektet eller der Proneo mener man har potensial for forbedring som bør følges opp.

Figur 12. TrafikklysmodeLL – Vurdering av styrker og svakheter

De kommunale tjenestene for bistand til næringsutvikling framstår i dag som forholdsvis omfattende, og kapasitetsmessig godt tilpasset etterspørselen i regionens næringsliv. Samlet sett har man i underkant av 5 årsverk øremerket næringsutvikling i de 4 kommune. Landbruksveilederressursene kommer i tillegg. Kompetansen på førstelinjetjeneste og grunnleggende bistand til etablerere får gode tilbakemeldinger fra intervjuobjektene i alle kommuner. Tjenestene virker å være lett tilgjengelige for befolkningen, og den lokale tilstedeværelsen i hver kommune anses som en styrke, til dels som en nødvendighet.

Svakheter som kommer fram er at flere av næringsutviklerne er tillagt andre oppgaver enn rene næringsutviklingstjenester. I perioder hvor slike oppgaver blir omfattende kan det være vanskelig å prioritere næringsutviklingsarbeid. Vår vurdering er at kapasiteten i utgangspunktet er god, men at bruk av ressursene til andre arbeidsoppgaver enn næringsutvikling gjør at den oppleves som begrenset.

Det er også flere signaler på at medarbeiderne mangler noe kompetanse på rådgiving når det gjelder den totale mengden av tilgjengelige offentlige virkemidler. Videre etterspørres det mer spesialisert kompetanse, særlig blant godt etablerte bedrifter med fortsatt vekstpotensial.

Tilbakemeldingene vi har fått tyder på at det lokale næringslivet har godt samarbeid med de videregående skolene i regionen, men få av bedriftene har hatt prosjekter eller samarbeid med regionale eller nasjonale forsknings- og utviklingsmiljø. Her må det antes at det ligger store muligheter i mer samhandling mellom næringslivet og FoU-miljøene, noe både bedriftene og næringsutviklerne selv påpeker.

Det er ikke utarbeidet regional strategisk næringsplan. Bare to av kommunene har oppdatert næringsplanverk, med tydelige mål og ansvarsforhold. Det at de andre kommunene, og heller ikke regionen samlet sett, har felles visjoner og realistiske mål for næringsutviklingsarbeidet anses som en svakhet. Det gjør at den enkelt kommunes rolle i form av mål, ambisjoner og ønsket utviklingsretning i det regionale næringsutviklingssamarbeidet framstår som uklar. Samtidig framstår kommunene som samstemte når det gjelder prioriteringer for regionen. Innsatsområdene havbruk, reiseliv, landbruk og forsvar er det stor enighet om i kommunene.

Bardu kommune er med i Midt-Troms regionråd, og de tre andre kommunene i Sør-Troms. Vi har ikke fått noen tilbakemeldinger som tyder på at dette vil være kritisk eller problematisk for et regionalt nærings samarbeid. Det at Gratangen tydelig ønsker å være mer sørvendt mot Narvik oppleves heller ikke som problematisk for de andre kommunene, tvert imot. At Bardu i mange sammenhenger retter seg nordover mot Målselv, særlig i forsvarsarbeidet, oppleves også som naturlig og uproblematisk.

Slik næringsutviklingsarbeidet er organisert i dag med enkeltpersoner i hver kommune framstår det som sårbart overfor uventede hendelser som sykdom, jobbskifte og personkonflikter. Det tar lang tid å opparbeide kjennskap til og kompetanse på en kommunes utfordringer, og en næringsutvikler som forsvinner vil etterlate seg et tomrom som det tar tid å fylle. Samtidig oppleves det å være lite gjennomtrekk i stillingene, betydelig stabilitet og fullt mulig å rekruttere inn ønsket kompetanse.

Det kom også fram flere kommentarer til måten næringsutviklingsarbeidet er finansiert på. I noen av kommunene er utviklerne ansatt direkte i kommunen. Da må det antas at finansiering av stillingen er av langsiktig karakter, men dette må ses opp imot at det da er lett å legge tilleggsoppgaver på næringsutvikleren. I andre kommuner kommer store deler av finansieringen av næringsarbeidet gjennom inntekter utenom kommunens bevilgninger. Kildene kan være eksternt prosjektarbeid og salg av forskjellige typer rådgiving.

Kommunene prioriterer næringsarbeid høyt, og bruker betydelige ressurser også i dag, men med noe variasjon mellom kommunene. Det oppleves at midler som kan brukes på næringsutviklingsprosjekter, for eksempel via kommunale næringsfond, er under sterkt press.

En offensiv utviklingskultur og kultur for entreprenørskap er en viktig suksessfaktor for god næringsutvikling. Næringslivet i regionen kjennetegnes av småbedrifter, fullt ut opptatt med daglig drift og med liten kapasitet til utviklingsarbeid. Dette er en utfordring, og stiller store krav til næringsutviklerrollen.

7.2 Innspill til forbedring av næringsutviklingstjenestene (fra undersøkelser og intervju)

Flere av intervjuobjektene framhevet at det er ønskelig å reddykke rollen som næringsutvikler, slik at det blir mulig å få økt fokus på de større og tyngre prosjektene. Det er også et ønske om at næringsutviklerne må bli mer spesialiserte og fagorienterte innenfor regionens nåværende og framtidige vekstområder, der hvor områdene kan betegnes som regionovergripende.

Kompetansemiljø utenfor kommunene bør trekkes inn i slike «fagnettverk», og her kan næringsutviklerne også ha en viktig rolle som limet i nettverket.

Andre innspill er ønsker om endring i organisering av tjenestene – helt konkret ønske er «endring fra allround til spisskompetanse, og fra enkeltpersoner til kompetansemiljø». Kommunene har gode erfaringer med samarbeid på andre områder, og dette understøtter etablering av regionalt samarbeid også på næringsutviklingsida.

I samtalene ble det framhevet at næringslivet skal stå i sentrum for utvikling og forbedring av tjenestene. Næringslivet har ikke fokus på kommunegrenser, og det bør heller ikke organisering av næringslivstjenestene ha.

8. Konklusjon og anbefalinger

8.1 Prinsipper for videre næringsutviklingsarbeid

Målet med forstudien er å anbefale innhold i og prinsipper for organisering av det regionale næringsutviklingsarbeidet.

Forstudien skal i tillegg gi anbefaling videre fremdrift i prosjektet.

Uavhengige av valg av samarbeidsform og andre praktiske spørsmål bør framtidig samarbeid om næringsutviklingstjenestene i regionen bygge på følgende prinsipper:

- Regionens politiske og administrative ledelse – og næringsutviklingsressursene – må være tydelige på at samarbeid er veien å gå for å bygge et robust næringsutviklingsmiljø. Dagens situasjon med egne kommunale løsninger er for sårbart, lite kostnadseffektivt og gir ikke rom for utvikling av spisskompetanse
- Næringsutviklingsressursene, særlig breddekompetansen, må være tilgjengelig i hele regionen. Breddekompetanse tolkes som bistand til gründere, finansieringsordninger, prosessveiledning, nettverk med mer.
- Næringslivet er tydelige på at næringsutviklingsressursene må gis muligheter til å utvikle spisskompetanse innen næringer/bransjer av stor betydning for regionen. Denne spisskompetansen må ikke nødvendigvis finnes i egen kommune, men må være lett tilgjengelig i regionen
- Landbruksveilederrollen må vurderes bli inkludert som en del av næringsutviklingstjenestene
- Regional forståelse av at kommunene utfyller hverandre godt, både geografisk og næringsmessig, og at næringsmessige innsatsområder/strategier ikke nødvendigvis må ha like stor relevans for alle kommuner – men at de er viktige for regionen
- Selv om det er de fire kommunene i denne studien som har tatt initiativ til et samarbeid, gjør geografien at man bør være åpne for å se på andre samarbeidskonstellasjoner dersom det er hensiktsmessig. Næringslivet er entydige på at kompetanse, nettverk og kvalitet på tjenestetilbud er viktigere enn kommunegrenser i det kommende samarbeidet og har ingen innvendinger mot at andre kommuner enn de fire i denne studien går sammen om et samarbeid.
- For å bli tydeligere på den enkelte kommunes rolle i det regionale næringsutviklingssamarbeidet, bør kommunene sørge for å lage/oppdatere egne strategiske næringsplaner der disse mangler eller er mangelfulle

- Man må søke å få enda mer effektiv utnyttelse av næringsutviklingsressursene – i sum må det bli mer næringsutvikling for pengene
- Det anses ikke som klokt å starte prosessen med etablering av eget selskap – samarbeidet må sette seg ytterligere før man går til det skrittet. Etablering av et eget selskap anses heller ikke som avgjørende for det praktiske samarbeidet
- Fylkeskommunen støtter opp om satsingen fordi de er opptatt av at det utvikles robuste og kompetente utviklingsmiljø i regionen

8.2 Anbefaling til organisering

Basert på prinsipper som redegjort for i kapittel 8.1, anbefaler vi følgende organisering av næringsutviklingsarbeidet:

Kommunene Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen etablerer et formelt samarbeid om næringsutviklingsarbeid. Dersom praktiske hensyn tilsier det og kommunene selv ønsker det, bør det kunne vurderes andre samarbeidskonstellasjoner enn dagens fire kommuner.

Samarbeidet må formaliseres og avtalesfestes. Både rent samarbeid mellom kommunene og vertskommunemodell er mulig. Forprosjektet må avklare følgende:

- Innholdet i næringsutviklingstjenestene
- Kompetansebehovet i næringsutviklingstjenestene
- Økonomiske rammer og forutsetninger for samarbeidet
- Andre forhold:
 - Samarbeidsform/organisering
 - Ledelse og styring
 - Rolle og ansvarsfordeling
 - Kompetanseutvikling
 - Lokalisering og tilgjengelighet
 - Koordinering av ressurser
 - Samarbeid med eksterne utviklingsaktører, FoU-aktører og andre relevante aktører

Det etableres foreløpig ikke eget selskap, men dette bør være et alternativ på lang sikt. Både AS og IKS kan være aktuelle selskapsformer.

Forstudien anbefaler en utvikling i tre trinn:

1. Utvikling og implementering av desentralisert løsning med formalisert samarbeid om næringsutviklingsarbeidet i regionen. Varighet ca. 6 måneder. Dette gjøres i et eget forprosjekt som eies av de 4 kommunene, Gratangen som omstillingskommune er oppdragsgiver. Forprosjektet kan finansieres av Troms fylkeskommune, iN (Næringsvennlig region) og kommunene
2. Utprøving av desentralisert, formalisert samarbeid om næringsutviklingsarbeidet i regionen. Varighet ett til to år. Eies av de 4 kommunene i fellesskap. Kan finansieres av kommunene, med støtte fra Troms fylkeskommune.
3. Etablering av felles næringsutviklingselskap vurderes, basert på erfaringer fra desentralisert samarbeid.

Vedlegg

1 Utsendte spørreundersøkelser og svar

Resultatene fra spørreundersøkelsen er for store til å legges inn i dette dokumentet på en hensiktsmessig måte. Prosjekteier og styringsgruppa får tilsendt filer med komplette resultater fra spørreundersøkelsen i to ulike formater:

- grafiske, lettleselige resultater i PowerPoint-format.
- råttallene i Excel-format.

2 Oversikt intervju

Kommune	Næringsliv	Administrativt nivå	Politisisk nivå	Utviklingselskap
Bardu	8 personer	Rådmann 8 etatsledere	Ordfører 7 fra formannskap	Kommunalt ansatt næringsutvikler
Gratangen	8 personer	Rådmann 6 etatsledere	Ordfører 4 fra formannskap	Spire Omstilling Leder Prosjektleder
Lavangen	9 personer	Rådmann 4 etatsledere	Ordfører Samlet kommunesyre	Kommunalt ansatt næringsrådgiver
Salangen	8 personer	Rådmann 3 etatsledere	Ordfører 4 fra formannskap	Astafjord Utvikling AS Leder Prosjektleder

I tillegg har det blitt gjennomført intervjuer med regionleder i Midt-Troms og Sør-Troms samt fylkesråd for næring i Troms fylke og konstituert næringsjef i Troms fylkeskommune

3 Oversikt over dokumentasjon

Troms fylkeskommune:

Kystplan Midt- og Sør-Troms (2015)

Fylkesplan for Troms 2014-2025

Arktisk landbruk – ei næring med mange muligheter, Regional plan for landbruk i Troms 2014-2025

Regional plan for handel og service i Troms 2015-2024

Strategi for utvikling av petroleumsnæringen i Troms (2012)

Strategi for reiselivet i Troms 2013-2017

Arktisk innovasjon – FoU-strategi for Troms

Havbruksstrategi for Troms (2013)

Tromsdokumentet

Bardu kommune:

Strategisk næringsplan 2010-2015, Plan-del

Kommunal planstrategi og plansystem (2012)

Kystplan Midt- og Sør-Troms (2015)

Gratangen kommune:

Spire, omstillingsprogram Gratangen kommune 2013-2018

Prosjekt for Kommuneplanens samfunnsdel

Kystplan Midt- og Sør-Troms (2015)

Lavangen kommune:

Manger arealplan, men Kystplan Midt- og Sør-Troms (2015) gjelder også for Lavangen

Salangen kommune:

Salangen som egen kommune mot 2040 (2016)

Forslag til planprogram med planstrategi, revisjon kommuneplan (2017-2027)

Strategisk Næringsplan, 2017-2020

Kystplan Midt- og Sør-Troms (2015)

Følgende planer er påbegynt og av betydning og det henvises til disse i Strategisk Næringsplan:

- Reguleringsplan for Salangsverket
- Reguleringsplan for sentrum
- Reguleringsplan for Arena Elvenes
- Beitebruksplan

4 Intervjuteama

Intervjuteama	Hjelpespørsmål
Næringslivets behov	<ul style="list-style-type: none"> • Hva er næringslivets behov når det gjelder næringsutviklingstjenester?
Planer for næringsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke planer har vi for næringsutvikling i regionen? • Er planene forankret hos næringslivet? • Er planene forankret hos nøkkelaktører som jobber med næringsutvikling (regionalt og kommunalt nivå)? • Hva er eventuelt «gapene»?
Næringsutviklerrollen i dag	<ul style="list-style-type: none"> • Organisering på regionsnivå og kommunalt nivå • Ressurser og kompetanse • Samarbeidsklima mellom aktørene • Sterke og svake sider ved dagens organisering • Nettverk og grensesnitt mot nasjonale og regionale aktører
Tjenester tilpasset næringslivets behov	<ul style="list-style-type: none"> • Har man tydelig definert hvilke tjenester det offentlige kan bidra med i arbeid med vekst og utvikling i bedrifter? • Har man den kompetanse og kapasitet som kreves for å følge opp?
Samarbeid med forsknings- og utdanningsmiljø i	<ul style="list-style-type: none"> • Hva er de viktigste utdannings- og forskningsmiljøene i regionen

regionen	<ul style="list-style-type: none">• Hvordan bidrar disse miljøene til å fremme vekst og utvikling i næringslivet i regionen?
Roller og ansvarsforhold	<ul style="list-style-type: none">• Hvilke aktører bør være involvert i arbeid med næringsutvikling, og hvordan bør arbeidsdelingen være mellom de ulike aktørene?
Næringsutviklerrollen i framtiden	<ul style="list-style-type: none">• Hva bør kjennetegne den framtidige næringsutviklerrollen?• Hvilke prinsipper bør være styrende for framtidig organisering av næringsutviklerrollen:<ul style="list-style-type: none">• På regionnivå?• På kommunalt nivå?

5 Prosjektplan forprosjekt

Prosjektplan forprosjekt næringsvennlig region Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen datert 23. juni 2017

PROSJEKTFASE

UTKAST

Pilotprosjekt nærings samarbeid

VERSJON 1.0

Sør-Troms, 16.mars 2018

PROSJEKTANSVARLIG

Rådmann Rådmannsen

Rådmann

Kommune

PROSJEKTLEDER

Bjørn Nordmo

Daglig leder

Astafjord Utvikling

Konfidensiell – kun til internt bruk

proneo

www.proneo.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

Mål og rammer	3
1.1 Bakgrunn.....	3
1.2 Langsiktige effekter	4
1.3 Langsiktig resultatmål.....	4
1.4 Resultatmål for pilotprosjektet	4
1.5 Rammer og avgrensning.....	4
1.6 Sluttdokumentasjon.....	5
2 Prosjektorganisering	5
2.1 Prosjektledelse	5
2.2 Øvrige roller og bemanning	6
3 Prosjektoppfølgning	7
3.1 Statusrapportering	7
3.2 Milepæler	7
4 Kommunikasjonsstrategi	8
4.1 Interessenter/målgrupper	8
4.2 Kommunikasjon	8
5 Risikovurdering og kvalitetssikring	9
5.1 Usikkerhetsfaktorer	9
6 Gjennomføring	10
6.1 Hovedaktiviteter.....	10
6.2 Tids og ressursplaner	11
7 Økonomi	12
8 Kontrakter og avtaler	13
9 Vedlegg	1

Mål og rammer

1.1 Bakgrunn

Kommunene Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen har over flere år hatt samtaler om å inngå et samarbeid innenfor næringsutvikling, med bakgrunn i kommunenes felles utfordringer, økonomiske rammer og gode erfaringer med samarbeid på andre fagområder.

Disse samtalene har blitt aktualisert ved at Gratangen har ekstraordinære omstillingsmidler ut 2018 og ønsker en permanent løsning for næringsarbeidet sitt etter at omstillingsperioden er ferdig.

I perioden februar-juni 2017 gjennomførte Proneo AS en forstudie, som en del av Innovasjon Norges nye konsept Næringsvennlig region. Å delta i forstudien ble politisk vedtatt i alle fire kommuner. Forstudien skulle utrede mulighetsrommet for et nærings samarbeid, få innspill fra lokalt næringsliv og gi en anbefaling til videre fremdrift. Konklusjonen fra forstudien var at grunnlaget for samarbeid er tilstede og man gikk videre i et forprosjekt som skulle utrede og konkretisere en felles løsning.

Forprosjektet har blitt gjennomført av Proneo AS i perioden desember 2017 til mars 2018. Som en del av forprosjektet har det blitt gjennomført en heldags workshop med representanter fra lokalt næringsliv. Workshopen jobbet med kompetansebehov og innhold i næringsutviklingstjenestene, forventningsavklaring fra næringslivets side og arbeid med mulige fellesprosjekt i pilotperioden. Næringsarbeiderne fra de fire kommunene var til stede på workshopen. Næringslivet uttalte i workshopen at man ønsker et regionalt samarbeid velkommen.

Næringsvennlig region er et konsept som Innovasjon Norge utvikler og eier, og som Innovasjon Norge tilbyr til kommuner som ønsker å se på mulig nærings samarbeid på tvers av kommunegrensene. Dette forprosjektet fraviker Innovasjon Norges mal til et forprosjekt i Næringsvennlig Region noe. Dette er avklart både med prosjektets styringsgruppe og konseptier Innovasjon Norge v/Johannes Skaar. Malen fiksier at skal bruke forprosjektet til å utrede og jobbe frem en permanent løsning for et nærings samarbeid samt skaffe teoretisk kunnskapsgrunnlag for et langsiktig samarbeid. Mandatet fra styringsgruppa i dette forprosjektet har vært at kommunene ønsket å gå over til praktisk testing av samarbeidet fortest mulig. Derfor har mandatet til forprosjektet vært å gjennomføre en "Næringsvennlig Region light", der man ikke bruker ressurser på kunnskapsgrunnlag og planlegging av langsiktig organisering, men planlegger for et praktisk pilotsamarbeid over 2 år fra april 2018 for å teste ut samarbeidet. Pilotprosjektet vil ha som mandat å utrede og foreslå et permanent samarbeid.

Styringsgruppa for forprosjektet har bestått av:

- Eva Ottesen (leder), ordfører Gratangen kommune
- Ole Kristian Severinsen (prosjektansvarlig), rådmann Gratangen kommune
- Torleif Heimdal, ordfører Bardu kommune
- Bernhardt Halvorsen, ordfører Lavangen kommune
- Sigrun Wiggen Prestbakmo, ordfører Salangen kommune

Næringsarbeiderne i de fire kommunene har også vært invitert til styringsgruppemøtene som observatører.

1.2 Langsiktige effekter

Den langsiktige effekten ved dette samarbeidet skal være et bedre tilbud til næringslivet i de fire kommunene og en mer robust organisering som sikrer mindre avhengighet av enkeltpersoner. Organiseringen skal bidra til å løfte lokalt næringsliv og gi mer verdiskaping, flere arbeidsplasser og større innbyggertall i kommunene.

1.3 Langsiktig resultatmål

Kommunene skal bli enige om en permanent løsning på næringsutviklingsarbeidet som kommer alle fire kommuner til gode.

1.4 Resultatmål for pilotprosjektet

Pilotprosjektet skal initiere og utføre næringsutviklingsprosjekter som kommunene hver for seg ikke er i stand til å utføre.

Pilotprosjektet skal også gi næringslivet i regionen bedre veiledning.

Pilotprosjektet skal initiere minst tre større fellesprosjekter/bedriftsnettverksprosjekter på tvers av kommunegrensene, finansiert av regionale/nasjonale virkemidler.

1.5 Rammer og avgrensning

Prosjektet defineres som et pilotprosjekt over to år, fra april 2018 til mars 2020. Prosjektet vil organiseres som 1+1 år med et beslutningspunkt etter ett år der kommunene må evaluere ordningen og beslutte videreføring til år 2.

Pilotprosjektet bygger på en forpliktende samarbeidsavtale mellom kommunene. Denne samarbeidsavtalen er et vedlegg til prosjektplanen.

Kommunene forplikter seg til å stille sine næringsarbeidere til disposisjon til det beste for hele regionen. Næringsarbeiderne får selv ansvar for å regulere timebruken i prosjektet opp mot timebruken med oppgaver i egne kommuner, men foreslått ramme på timebruk i prosjektet er 330 timer (tilsvarende 0,2 årsverk) per kommune. For å lette det praktiske arbeidet, skal det etableres enkle timeføringsrutiner som sikrer oversikt og transparens i prosjektet. Konkrete arbeidsoppgaver og ansvarsfordeling defineres tidlig i pilotprosjektet. Dette gjelder også førstelinjetjenesten som felles regional løsning, som skal vurderes tatt inn i samarbeidet i løpet av pilotprosjektet..

Det skal legges opp til at næringsarbeiderne skal ha fysisk tilstedeværelse i alle kommuner som i dag, men at de må gis frihet til å fysisk sitte sammen når dette er naturlig for å kunne hente ut synergier av samarbeidet. Kommunene forplikter seg til å stille kontor, møterom osv til disposisjon for prosjektet uten å fakturere prosjektet for kostnadene ved dette. Som minimum skal det være tilgjengelig to kontorplasser til prosjektet

I pilotprosjektet har Salangen kommune, ved Astafjord Utvikling, fått ansvaret for å ta den koordinerende rollen i prosjektet og dermed fungere som prosjektleder. Dette ble besluttet av en enstemmig styringsgruppe i forprosjektet i møte den 7. februar 2017.

De kommunale næringsfondene tas ikke inn som en del av prosjektet, kommunene beholder ansvaret for disse hver for seg.

1.6 Sluttdokumentasjon

Pilotprosjektet skal sluttdokumenteres med en enkel rapport som dokumenterer fellestiltak og satsinger underveis i prosjektperioden. Det skal også leveres et forslag til permanent løsning for et næringsssamarbeid.

2 Prosjektorganisering

2.1 Prosjektledelse

Prosjektansvarlig: Rådmann Rådmannsen, Kommune kommune.

Prosjektleder: Bjørn Nordmo, Astafjord utvikling

Prosjektansvarlig er den som har:

- det totale økonomiske ansvar
- ansvar for at prosjektplan og mål er i samsvar
- overordnet kvalitetssikringsansvar
- leder en evt. styringsgruppe
- leder og gjennomfører Beslutningspunkt møtene og skriver protokoll
- følger opp rammene for prosjektet og ekstern informasjon

Prosjektleder har det operative utøvende ansvar for prosjektet og rapporterer direkte til prosjektansvarlig.

2.2 Øvrige roller og bemanning

De ulike eiertyper er:

A-eier: Hovedinteresse i prosjektet med betydelige ressurser og som stiller store krav til gjennomføring og resultat

Tabell 1. Rolle, eierskap, organisasjon og ansvarsområder

Rolle	Eierskap	Organisasjon/Person	Hovedansvarsområde
Prosjekteier	A A A A	Bardu kommune Gratangen kommune Lavangen kommune Salangen kommune	
Oppdragsgiver Prosjektdeltakere		Næringsarbeidere i Bardu, Gratangen, Lavangen og Salangen	
Styringsgruppe	Leder	Prosjektansvarlig Toralf Heimdal, Bardu kommune Eva Offesen, Gratangen kommune Bernhardt Halvorsen, Lavangen kommune Sigrun Wiggen Prestbakmo, Salangen kommune	
Referansegruppe		Næringslivsrepresentanter fra de fire kommunene – utpekes av styringsgruppa	

3 Prosjektoppfølging

3.1 Beslutningspunkt

Tabell 2. Oversikt over beslutningspunkt

BP nr.	Dato	Tema	Dokumentasjon
1	01.04.2018	Oppstart pilotprosjekt	Prosjektplan og samarbeidsavtale godkjent i politisk vedtak i alle fire kommuner
2	01.04.2019	Videreføring eller avslutning	Vedtak om videreføring i alle fire kommuner basert på statusrapport
3	01.04.2020	Permanent løsning vedtatt	Sluttrapport godkjent av styringsgruppa. Vedtak om videreføring forutsetter politisk behandling i alle involverte kommuner

3.1 Statusrapportering

Det legges opp til styringsgruppemøter hvert kvartal.

3.2 Milepæler

Tabell 3: Oversikt over milepæler

Nr.	Dato	Tilstand/Hendelse
01	01.09.2018	Intern kompetansekartlegging gjennomført - fagansvar fordelt
02	01.10.2018	Første styringsgruppemøte med evaluering av fremdrift gjennomført
03	01.04.2019	Første år gjennomført - årsevaluering gjort og vedtak om videreførelse besluttet
04	01.01.2020	Førsteutkast til forslag på langsiktig organisering lansert
05	01.04.2020	Langsiktig organisering vedtatt i alle kommuner

NB! Milepælsplan må revideres i forbindelse med prosjektslutt. Se også kap 6.2 Tids- og ressursplan.

4 Kommunikasjonsstrategi

Prosjektansvarlig er ansvarlig for ekstern kommunikasjon mens prosjektleder er ansvarlig for intern kommunikasjon i prosjektorganisasjonen.

4.1 Interessenter/målgrupper

Tabell 4: Interessentanalyse

Aktør	Aktørens interesse av prosjektet	Grad av påvirkning på prosjektet	Prosjekttiltak/ aktiviteter
Regionens næringsliv	Stor	Stor	Involvering gjennom ressursgruppe. Tidlig synliggjøre resultat
Kommunenes politikere	Stor	Stor	Jevnlig informasjon og synliggjøring av resultat
Nabokommuner	Stor	Medium	Informere og utrede samarbeidsformer
Troms fylkeskommune	Medium	Medium	Informere administrative og politisk ledelse i Troms fylkeskommune

4.2 Kommunikasjon

Tabell 5: Kommunikasjonsstrategi

Aktør	Mål	Budskap	Kommunikasjonsform	Ansvarlig
Regionens næringsliv	Skape et best mulig tilbud	Samarbeidet er laget for næringslivet i regionen	Utvalgte representanter inviteres inn i en referansegruppe. Halvårlige samlinger for hele næringslivet i regionen	Prosjektleder
Kommunenes politikere	Sikre objektiv informasjon og legge til rette for en langsiktig løsning	Samarbeidet skal være til det beste for alle fire kommuner	Ordførerne i styringsgruppa får et hovedansvar for kommunikasjonen videre i sine kommuner	Styringsgruppa ved ordførerne
Nabokommuner	Ha et godt samarbeid på næringsutvikling med nabokommunene	Vi ønsker et godt samarbeid med nabokommunene, uavhengig av fremtidig samarbeidsform	Dialog både på politisk nivå og på næringsarbeidernivå	Ordførerne
Troms fylkeskommune	Få langsiktig finansiering for samarbeidet	Dette samarbeidet vil gagne hele regionen, og kunne være et foregangssamarbeid for andre regioner	Dialog på politisk/administrativt nivå, jevn informasjonsflyt til Troms fylkeskommune	Ordførerne

5 Risikovurdering og kvalitetssikring

5.1 Usikkerhetsfaktorer

Tabell 6: Kritiske faktorer

Nr.	Usikkerhetsfaktorer	S	K	Risiko-faktor	Mulige tiltak/Ansvarlig
1	Manglende forankring i næringslivet	2	2	4	Referansegruppe etableres. Ansvarlig: prosjektleder
2	Manglende forankring i kommunenes administrative og politiske ledelse	2	5	10	God kommunikasjon. Ansvarlig: prosjektleder og styringsgruppemedlemmer
3	Man klarer ikke å prioritere riktige aktiviteter og tiltak	3	2	6	God forankring og godt gjennomført og dokumentert prosjekt. Ansvarlig: prosjektleder
4	Kommunenes rammebetingelser blir endret i prosjektperioden	2	5	10	Beredskap ifht endrede rammevilkår må utvikles. Ansvarlig: prosjektleder og styringsgruppemedlemmer
5	Prosjektet leverer ikke forventede resultater	1	5	5	God forankring og godt gjennomført og dokumentert prosjekt. Ansvarlig: prosjektleder

S – Sannsynlighet. Hvor sannsynlig vil det være at dette inntreffer Skala 1- 5 (5 er mest sannsynlig)

K – Kritisk. Hvor kritisk vil dette være hvis det inntreffer. Skala 1-5 (5 er mest kritisk)

RF – Risikofaktor (S * K). 15 eller høyere vil måtte utløse en aksjon innen en gitt dato.

6 Gjennomføring

6.1 Hovedaktiviteter

Tabell 7: Hovedaktiviteter

Nr.	Hovedaktivitet	Hensikt	Viktige oppgaver	Forventet resultat
0	Prosjektledelse	Lede prosjektet på en mest mulig rasjonell og effektiv måte	-Gjøre formell avtale om prosjektledelse -Ha det overordnede, daglige ansvaret for prosjektet	Et prosjekt med hensiktsmessig ledelse
1	Lage en enkel kompetanse- og ressursplan	Få en oversikt over kompetanse og ansvarsfordeling	-Kartlegge kompetanse -Fordele ansvarsområder -Avdekke eventuelle kompetansemangler, finne planer for å løse dette	De ansattes kompetanse og erfaring blir avdekt og brukt til det beste for hele regionen
2	Lage administrative rutiner for samarbeidet	Få administrativerutiner tilpasset prosjektets omfang	-Lage enkle rutiner for timeføring og ressursfordeling -Få rutiner på samhandling med styringsgruppa -Få interne kommunikasjonsrutiner	En smidig administrasjon. Oversiktighet i ressursbruken i prosjektet
3	Finne og gjennomføre fellestiltak og bedriftsnettverksprosjekter	Gjennomføre tiltak som gir økt verdiskaping i regionen	Identifisere og gjennomføre verdiskapende fellestiltak	Minst 3 fellestiltak som øker regionens verdiskaping
4	Utrede mulighetene for å invitere lbestad og Målselv med i samarbeidet	Kartlegge samarbeid med nabokommunene	-Kartlegging på politisk og administrativt nivå hos lbestad og Målselv -Vurdere riktige samarbeidsmåter med nabokommunene, herunder også om de skal inviteres inn i samarbeidet	Prosjektet samarbeider godt med nabokommunene
5	Tilby bedriftsrettede næringsutviklingstjenester på tvers av kommunegrensene	Gi lokalt næringsliv bedre næringsutviklingstjenester enn man klarer som selvstendig næringsenhet	-Tilby lokalt næringsliv riktig kompetanse og nettverk, uavhengig av hvilken kommune ressursen er ansatt i	Bedre bedriftsrettede næringsutviklingstjenester

6	Vurdere førstelinjetjenesten som felles regional løsning	En hensiktsmessig organisering og utførelse av førstelinjetjenesten	-Utrede om felles regional løsning for førstelinjetjenesten er en hensiktsmessig og ønsket løsning	Bedre og mer effektive tjenester til etablerer og gründere
7	Utrede og vedta langsiktig løsning	Få en langsiktig løsning som gir gevinster for alle fire kommuner	-Utrede og planlegge et forslag til langsiktig løsning -Vedta løsningen i alle fire kommuner	En langsiktig løsning som ivaretar behovene til alle kommunene i samarbeidet
8	Løpende involvering av næringslivet	Involvere næringslivet underveis i prosjektet	-Bruke en referansegruppe med utvalgte representanter fra regionens næringsliv -Gjennomføre halvårlege næringslivssamlinger/konferanser der regionens næringsliv møtes	Prosjektet er godt forankret i regionens næringsliv
9	Sluttdokumentasjon	En enkel sluttdokumentasjon som bekrefter fremdrift og resultater i prosjektet	-Levere en enkel fremdriftsrapport til beslutningspunktet 1.april 2019 -Lage en sluttrapport som oppsummerer aktiviteter og resultater i prosjekter	-Prosjektet blir dokumentert på en enkel, men oversiktlig måte.

6.2 Tids og ressursplaner

Prosjektleder får selv mandat til å utvikle en tids- og ressursplan for prosjektet.

7 Økonomi

Lønnskostnadene til prosjektdeltagerne finansieres over eksisterende avtaler/ansettelsesforhold. Timeforbruket i prosjektet budsjetteres til 330 timer per kommune. Timene skal brukes regionalt, enten til fellestiltak eller bedriftsutvikling utenfor egen kommune. Næringsarbeiderne selv får ansvar for å disponere og dokumentere tidsbruk i prosjektet. Tidsbruken skal dokumenteres med et enkelt timeføringssystem, og et enkelt timeregnskap skal presenteres på styringsgruppemøtene.

I tillegg legges det opp til følgende årlig kostnadsbudsjett i prosjektet:

Kostnadsart	Sum per år
Reiser	20 000,-
Møter/konferanser	80 000,-
Innleie av kompetanse	40 000,-
Diverse	20 000,-
Sum	160 000,-

Finansieringsplan:

Kommune	Sum per år
Bardu	40 000,-
Grafangen	40 000,-
Lavangen	40 000,-
Salangen	40 000,-
Sum	160 000,-

I tillegg kommer kostnader knyttet til prosjektledelse. Dette er innkjøp av tjenester fra Astafjord Utvikling som kommer i tillegg til de 330 timene Salangen kommune har forpliktet seg til i prosjektet:

		Årlig sum
Kostnader	100 timer a 600,- per time	60 000,-
Finansiering	4 kommuner a 15 000,- per kommune	60 000,-

I sum vil hver kommune forplikte seg til å levere

- 330 timer arbeid i prosjektet, enten via ansettelser eller eksisterende avtaler
- 55 000,- i direkte kostnader, der 15 000,- går til innkjøp av prosjektledelse og 40 000,- til fellestiltak i prosjektet.

Prosjektet vil ikke søke finansiering fra Innovasjon Norge og/eller Troms fylkeskommune. Det forventes at prosjektet vil bidra til å dra i gang fellesprosjekter og tiltak som vil søke finansiering fra en eller flere av disse finansieringskildene, samt andre relevante kilder som Forskningsrådet m.m.

8 Kontrakter og avtaler

Efter vedtak i de fire kommunestyrene, signerer de fire kommunene en enkel prinsippavtale om samarbeid, vedlagt denne planen.

9 Vedlegg

Vedlegg 1. Milepælsplan – hvis aktuell

MILEPÆLPLAN

Utgave:

Prosjekt:
Aktivitet

HA1
HA2
HA3
HA4
HA5
HA6

Prosjektleder:

P. start V. start P. ferdig V. ferdig Status Merknad

Samarbeidsavtale

vedrørende

næringsutvikling

mellom

Bardu kommune
Gratangen kommune
Lavangen kommune
Salangen kommune

Undertegnelse:

For
Bardu kommune

Dato: xx.xx.xxxx

For
Gratangen kommune

.....

.....

For
Lavangen kommune

For
Salangen kommune

.....

.....

Innholdsfortegnelse

1. Samarbeidsavtale	3
1.1 Samarbeidsbeskrivelse.....	3
1.2 Varighet	3
1.3 Gjennomføring	3
2. Økonomiske rammer	3

Mellom Bardu kommune, Gratangen kommune, Lavangen kommune og Salangen kommune er det inngått følgende avtale:

1. Samarbeidsavtale

1.1 Samarbeidsbeskrivelse

De fire kommunene forplikter seg til å samarbeide om næringsutvikling ved å stille ressurser til felles utviklingstiltak og -prosjekter og ved å gi sine respektive næringsutviklere fullmakt til å jobbe for utvikling utenfor egen kommune.

1.2 Varighet

Samarbeidsavtalen varer i 2 år, frem til 31. mars 2020. Det vil være et beslutningspunkt etter ett år, innen 1. april 2019, der kommunene kan velge å tre ut av avtalen.

1.3 Gjennomføring

Prosjektet organiseres og gjennomføres som beskrevet i omforent prosjektplan, datert xx.xx.2018.

2. Økonomiske rammer

Hver kommune forplikter seg til å bidra med:

- inntil 330 timer pr år (tilsvarende 0,2 årsverk) til disposisjon for samarbeidsprosjektet
- kroner 55 000,- pr år over budsjettammer, fordelt på 40 000,- til fellestiltak og 15 000,- til prosjektledelse
- årlige midler skalt utbetales til egen konto disponert av prosjektet – innbetaling pr 1. april 2018 og pr 1. april 2019
- inntil to kontorplasser og møterom til disposisjon for samarbeidsprosjektet
- økonomirapportering i henhold til prosjektplan